

bireciktso

BİRECİK TİCARET VE SANAYİ ODASI - mart 2016

şehr-i birecik

Fırat'ta
gün
batımı

SAYFA 22'de

**Birecik'in
bütün kuşları
havada**

SAYFA 28'de

En eski
Türk sanatlarından
Keçecilik
Birecik'te
halen devam ediyor

SAYFA 52'de

İlk paleolitik alet bu topraklarda kullanıldı

SAYFA 16'da

SİZ İSTEYİN,
BEN PİŞİREYİM...

Üretimde ve
Hizmette
Kalite

0544 310 63 00

MASSEY FERGUSON YETKİLİ BAYİ

MEHMET ALİ YAVUZ

Petrol Ofisi Bayi ve Oto Alım Satımı İth. İhr.

Merkez Mahallesi Yusuf Kemal Yaşar Caddesi No: 17 / **Birecik**

Telefon : 0414 652 12 16

Faks : 0414 652 37 50

Mobil : 0533 631 41 40

e-posta : mehmetaliyavuz@agco.com.tr

AGCO®

Your Agriculture Company

MASSEY FERGUSON, AGCO Corporation'ın
uluslararası bir markasıdır.

MASSEY FERGUSON

İmtiyaz sahibi:

Birecik Ticaret ve Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Müslüm ACAR

Tasarım & Dizgi:

KAKTÜSMEDYA

KAKTÜS Medya
İncilipınar Mahallesi Sabahat Göğüş
Caddesi Anadolu İş Merkezi Kat:2
No:16 Şehitkamil / GAZİANTEP
0342 909 40 22
0850 532 23 05
www.kaktusmedya.com

Reklam tasarımları:

BRAINBUTIC ADWORKS
www.brainbutic.com

Yönetim Adresi:

Birecik Ticaret Ve Sanayi Odası
Merkez Mahallesi Hastane Caddesi
Bahçelievler No:1 BİRECİK
Telefon : 0414 652 11 65
0414 652 90 95
Faks : 0414 652 78 25

8

birecik

16

birecik'in tarihi

20

halk oyunları

32

**birecik
bozkırları**

38

mutfak

56

şairler

58

gezelim görelim
keloşk kalıntıları

10

organize sanayi

12

birecik
bozkırları

14

coğrafi konum

22

gezelim görelim
fırat'ta gün batımı

24

ünlüler

28

kuşçuluk

46

çarşı

48

gezelim görelim
birecik kalesi - urfa kapı

52

el sanatları

60

hamamlar

64

gezelim görelim
camiiler

04.04.1970 Tarihinde
Merhum Necati AKAN'ın önder-
liğinde kuruldu.

1970-1975 yılları arası
Yönetim Kurulu Başkanlığını da
Necati AKAN yapmıştır.

1975-1985 yılları arası
Merhum Mehmet BELGEN,
Yönetim Kurulu Başkanlığını
yapmıştır.

1985-2013 yılları arası
Sadettin BİLGİN Yönetim Kurulu
Başkanlığını yapmıştır.

2013 yılından bu yana
Yönetim Kurulu Başkanlığını
Müslüm ACAR yapmaktadır.

ODANIN İLGI ALANLARI

Odamızca kararlaştırılan faaliyet ve ilgi alanları aşağıdadır;

1) Destek ve Danışmanlık;

Üyelerimizin doğru yatırımlar yapabilmelerini sağlamak amacıyla yatırım yönlendirme çalışmaları yapmak, 5174 sayılı kanundan kaynaklanan görevleri yerine getirmek.

2) Yenilik ve Çevre;

Şanlıurfa ve bulunduğu bölgenin ekonomik kalkınmasında öncü olan, sanayinin her alanında üyelerinin rekabet gücünü artırmayı sağlayan, sürekli gelişimin ve değişimin simgesi, zenginlik yaratan ve toplumda çevre bilincinin geliştirilmesi, sanayinin çevreyle uyumlu üretim yapması için çalışmalar yapmayı hedefleyen bir kurum olmak.

3) Temel ve İleri Eğitim;

Oda hizmetlerinin uluslararası seviyeye gelmesini sağlamak, bu sayede üyelerimize verdiğimiz hizmetlerin kalitesini ve yelpazesini arttırmak. Kalitenin sürekli geliştirilmesi için personelimizin eğitim ve motivasyonunun sağlanması ve geliştirilmesini sağlamak.

4) Yerleşke Politikası;

Üyelerimize daha iyi hizmet vermek adına ve üye memnuniyeti için; modern ve teknolojik donanımlara sahip hizmet ortamı sağlamak.

5) Genel ve Kesişen konular;

KOBİ'lerin ürün ve hizmet kalitelerinin geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapmak.

6) Hukuk ve Adil Çalışma;

Birecik Ticaret ve Sanayi Odası, yenilikçi, paylaşımcı, temsil gücü yüksek, insan kaynaklarına yatırım yapan, güvenilir, kente yön veren, sosyal sorumluluk sahibi örnek bir kurum olmak için çalışmaktadır.

Odamızın öncelikli görevleri:

- Mesleki ahlak ve birliği güçlendirmek.
- Ülke çıkarları doğrultusunda sanayinin gelişimi için çalışmak.
- Sanayiye yönelik araştırmalar yapmak.
- İstatistikî bilgiler sağlamak.
- Sanayi ile ilgili bilgileri, haberleri ve belgeleri toplayıp, yayınlar ve iletişim yoluyla üyelerine sunmak.
- Üyeler için gereken kapasite raporları ve ekspertize dayalı çeşitli raporları hazırlamak.
- Fire ve zayıat tespitleri, araştırma raporları yapmak.
- İhracatçı üyeler için çeşitli yasal formları ve belgeleri onaylamak.
- Üyelerin eğitimi ihtiyaçlarını desteklemek ve temin etmek.
- Organize sanayi bölgelerinin kurulması için çalışmak.
- Odalarla işbirliğinde bulunmak.
- Sanayi enformasyon ve internet organizasyonları kurmak.

Tarihi MÖ 2000 yılına kadar dayanan; Hitit, Asur, Pers, Makedon, Bizans ve Arap egemenliğinin izlerini taşıyan bu kadim ve güzel şehrimiz her açıdan bu güne kadar göz ardı edilmiştir.

Oysa Fırat'ın sol kıyısında yer alan şehrimiz, başta turizm olmak üzere kültürel faaliyetler, tarım, ticaret, sanayi yatırımları bakımından hem yöremize hem ülkemize ekonomik kazanç getirecek büyük bir potansiyele sahiptir.

Bilinen bir gerçek vardır. Su medeniyettir. Ben de diyorum ki, "Su turizmdir, turizme yönelik yatırım demektir." Ki bu su da birçok medeniyeti kıyısında canlandırmış efsanevi nehir Fırat olunca heyecanlanmamak elde değil..!

Bir an önce Birecik'in başta yüzyıllara meydan okuyarak günümüze kadar gelmeyi başaran Birecik Kalesi, Selahaeddin Eyyubi'nin oğlunun türbesi Melik'i Zahir gerekli restore çalışmaları yapılarak, tanıtım filmleri hazırlanarak turizme açılmalıdır. Ayrıca, muhteşem kalemize çıkılacak düzgün bir yol yapılmalı, gelen ziyaretçilere kalenin burçlarından Fırat'ı en güzel şekilde izleme ve fotoğraflama imkânları sunulmalıdır.

Bu tür turizme yönelik yatırımları Ticaret Odası olarak elimizden gelen desteği sağlayacağımızı herkesin bilmesini isteriz.

Konaklama imkânlarıyla, yemek kültüründeki zenginliği, müziklerindeki çok sesliliği, renkliliği en önemlisi Birecik insanının gönlünün zenginliği ve misafirperverliği ile turizme yönelik yatırımların en büyük güvencesi olduğunu da hatırlatmak isterim.

Bu gibi sayamadığım birçok potansiyeli olan Fırat'ın incisi bu şirin şehir turizm açısından neden Halfeti gibi olmasın? Fırat'ta neden tekne turları olmaması için bir engel var mı? Birecik, Halfeti'ye giderken Keleşnak kuşlarını görmek için sadece 10 dakikalık bir mola yerine neden bir günün de bu şehre ayrıldığı bir turizm ilçesi olmasın?

Sadece turizm değil, tarım ve sanayi şehri de olabilir Birecik...

6.Organize Sanayi Bölgemizin avantajları yatırımcılara anlatılırsa Güney Doğu Anadolu Bölgesi'nin parlayan bir yıldız olur Birecik...

Fıstık deyince Antep fıstığı gelir aklımıza...Oysa Birecik fıstığı da Antep fıstığı kadar lezzetlidir. Ancak reklamı yapılamamıştır. Bir an önce Birecik fıstığı ile ilgili yenilikçi projeler hazırlanmalı, fıstık üreticisinin sulama sorunları çözülmeli bir güç daha harekete geçirilmelidir.

Sebze yetiştiriciliğinde imar sorunu irdelenmeli, hızlı ve akılcı yöntemlerle kaliteli ve nitelikli sebze yetiştiriciliğine geçilmelidir.

Şanlıurfa'ya 83, Gaziantep'e 63 km uzaklıkta olan iki büyük şehrimiz arasında köprü olmanın yanı sıra bu şehirlerin hinterlandını kullanarak bu kadim şehri tarihinden aldığımız güçle modernitenin sağladığı olanaklarla Birecik şehrini her alanda şahlandırmaya ne dersiniz?

**Müslüm
ACAR**

Birecik Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

**Hüseyin
YAŞAR**

Birecik Ticaret ve Sanayi Odası
Meclis Başkanı

Çok değerli üyelerimiz;

Birecik Ticaret ve Sanayi Odası olarak, ilgili kanun ve mevzuat çerçevesinde; öncelikle bölgesel ve dolayısıyla ulusal ekonomiye katkı sağlayacak biçimde örgütlenmeye çalışan odamız, üyelerimizin sorunlarını çözmek, beklentilerini karşılayabilmek için her türlü hizmeti yerine getirme kararlılığındadır.

Birecik Ticaret ve Sanayi Odası olarak;

Sosyal sorumluluğumuzun bilincinde, çağdaş yönetim anlayışı ile kurumsal bir yapı içerisinde, uluslararası standartlarda hizmet sunmak,

Mevzuatla tanımlanmış şartların dışına çıkmadan, çağdaş yönetim anlayışı ile yönetilen bir oda haline gelmek,

Hizmetlerini, üyelerinin ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda gerçekleştiren ve geliştiren bir oda olmak,

Şeffaf ve kaliteli hizmet anlayışıyla, üye memnuniyetini sağlamak,

Bölgesel kalkınmada, fikri merak edilen bir yapıyı hakim kılmak, amacındayız...

Bilinmesini isterimki; bu sorumlulukla görevlerimizi yapmak için bir araya gelen arkadaşlarımızla, sizlere hizmet vermeye devam edeceğiz.

Hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum...

Yolumuz açık olsun...

HAVUZ BAŞI RESTORAN

İ. HALİL SİĞA 0536 334 29 33 - 0414 661 07 95 AKAN TESİSLERİ KARŞIYAKA / BİRECİK

Fırat'ın iskelesi Birecik

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin Orta Fırat bölümünde Şanlıurfa iline bağlı olan Birecik, Fırat Irmağının eskiden sadece doğu kıyısında, son yıllarda her iki kıyısı üzerinde, deniz seviyesinden 450 metre yükseklikte kurulmuştur. Birecik'te evler, ırmak boyundaki dar bir düzlükte ve bunun gerisinde yükselen dik bir yamaç üzerine yayılır. Bu yamaç üzerinde bir de kalesi vardır. Fırat, Birecik'in bulunduğu noktadan itibaren aşağıya doğru ufak çapta nehir nakliyatına elverişlidir. Bu sebeple, Birecik eskiden beri kara ve nehir ulaşımı arasında bir aktarma yeri olarak önem kazanmıştır. Daha sonraki dönemlerde İstanbul-Bağdat demiryolunun Birecik'ten değil de biraz güneyden geçmesi ve kervan ticaretinin eski önemini kaybetmesiyle kasaba gerilemeye başlamıştır. Ancak inşası 1951'de başlayıp 1956'da sona eren Birecik Köprüsü'nün yapılması kasabanın önemini yeniden artırmıştır.

Dünyanın sayılı projeleri arasında yer alan enerji ve tarıma yönelik Güneydoğu Anadolu (GAP) projesi kapsamındaki yapılan Atatürk Barajı gölünde balıkçılık giderek yaygınlaşıyor. Aynalı sazan, pullu sazan, kaya, karaca, inci kefalı, şabut, tatlı su levreği ile yılan balığının yatağı olan Atatürk Barajı gölünde, daha önce-leri amatörce yapılan balıkçılık şimdi meslek haline geldi.

Birecik Köprüsü

Birecik Kalesi

Birecik Surları

İlçemizde organize sanayi çalışmaları 1997 yılında başlamıştır. 1998 yılında organize sanayi bölgesi yer seçimi işlemi yapılmıştır. Bu yer seçimi sonrası OSB için iki alternatif yer düşünülmüştür. Bu alternatifler içerisinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Site-leri Genel Müdürlüğü 06.07.2001 tarih ve 008654 sayılı yazısı ile Kocaali Köyü Bölgesinin Organize Sanayi Bölgesi olarak seçildiği bildirilmiştir.

Yol yapım çalışmaları tüm hızıyla sürüyor.

Neden Birecik Organize Sanayi Bölgesi?

Yeni teşvik yasasına göre 6. bölgede yer alması ve yakın çevresinde devlet teşvik ve destek mekanizmalarından en etkin faydalanacak OSB olması.

Güneş enerjisinden elektrik üretme potansiyeli, ışınlam değeri ve güneşlenme süresi bakımından Türkiye'nin en verimli bölgesi olması.

Kent nüfusunun istihdam ihtiyacının olması ve iş gücü temini kolaylığı.

Türkiye'nin tüm dünyaya açılan lojistik noktalarına yakınlığı. (Suriye Mürşitpınar sınır kapısı 40km, İskenderun Limanı 290km, Irak Habur Sınır Kapısı 451km)

Endüstri kenti Gaziantep'e 68km uzaklıkta, Şanlıurfa'ya ise 78km uzaklıkta, iki büyükşehirle de otoyol bağlantısı sayesinde hızlı ulaşım imkanının olması.

Birecik Organize Sanayi Bölgesi (OSB) olarak kullanılacak ve Maliye Hazinesi adına kayıtlı arazinin tapusu Birecik Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğüne devredildi.

Yeni teşvik yasasıyla cazibe merkezi artık 6. bölge OSB'ler

Sadece 6.Bölgeye mahsus 10 yıl boyunca çalışanların SGK pirimi işveren hissesi muafiyeti.

Sadece 6.Bölgeye mahsus 10 yıl boyunca çalışanların SGK pirimi işçi hissesi muafiyeti.

Sadece 6.Bölgeye mahsus 10 yıl boyunca çalışanların SGK stopajlarından muafiyet.

Sadece 6.Bölgeye mahsus kurumlar ve gelir vergisinin %90'ından muafiyet.

KDV istisnası.

Kredi faiz indirimi.

Gümrük vergisi muafiyeti.

GENÇLİK KİTAPSIYE

25 yıllık
tecrübe

**toptan &
perakende**

Birecik - Halfeti Bayi

tel. fax: 0414 652 75 00 gsm: 0505 797 80 97

10 Temmuz Cad. No: 63 - Birecik

Kosgeb Girişimcilik Kursu

Kayıtlarımız Başlamıştır....

Yeni Girişimcilere, Kendi işini kurmak isteyenlere 50.000 TL Hibe 100.000 Faizsiz Kredi alabilmeleri için Odamız ve Kosgeb tarafından Uygulamalı Girişimcilik Kursu açıyoruz. Kursumuza katılmak isteyenler Odamıza başvurarak bu fırsattan yararlanabilirler.

Müracaat 01/03/2016 tarihinde Saat: 08:00'da başlayıp 11/03/2016 tarihinde saat: 17:00'da sona erecektir.

Yeni girişimci desteğinin unsurları, oranı, süresi ve üst limiti

DESTEK UNSURU		ÜST LİMİTİ (TL)	DESTEK ORANI (%) (1. ve 2. Bölge)	DESTEK ORANI (%) (3.-4.-5. Bölge)
İşletme Kuruluş Desteği	Geri Ödemesiz	2.000	60 Kadın girişimci, gazi, birinci derecede şehit yakını veya engelli girişimciye %80 uygulanır	70 Kadın girişimci, gazi, birinci derecede şehit yakını veya engelli girişimciye %90 uygulanır
Kuruluş Dönemi Makine, Teçhizat, Ofis Donanım ve Yazılım Desteği		18.000		
İşletme Giderleri Desteği		30.000		
Geri Ödemesiz Destekler Toplamı		50.000		
Sabit Yatırım Desteği	Geri Ödemeli	100.000		

Umem Beceri Projesi ve İş Başı Eğitimi Hakkında Bilgi Toplantısı Yapıldı...

Umem Beceri 10 ve İş başı Eğitimi hakkında İş-Kur İl Müdür yardımcısı Mahmut KAYA, Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkan İbrahim İLETMİŞ ve Umem Şanlıurfa Sorumlusu Hacı Müslüm ŞAKACI, Yönetim Kurulumuza ve Meclis Başkanımıza Projeler hakkında bilgiler verildi.

Toplantıya İş-Kur İl Müdür yardımcısı Mahmut KAYA, Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkan İbrahim İLETMİŞ ve

Umem Şanlıurfa Sorumlusu Hacı Müslüm ŞAKACI, Meclis Başkanımız Hüseyin YAŞAR, Yönetim Kurulu Başkanı Müslüm ACAR, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız Berattin KAYIRAN, Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet GÜL ve Yönetim Kurulu Üyesi İlhan KILINÇ Katıldı.

Toplantı Sonrası açıklama Yapan Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Müslüm ACAR verilen bu bilgiler doğrultusunda üyelerimizin yararlanacağı iş başı eğitiminin ilçemizde hemen uygulamaya geçmesi için bir an önce çalışmalara başlayacağını belirterek, İlçemizde bir nezdde de olsun işsizlik sorunu çözmüş olacağız İş başı eğitiminde üyelerimiz çalıştıracağı işçinin 1 yıllık maaşını iş kur vermesi iş verenler içinde ayrı bir avantaj oluşturacağını söyledi.

birecik

coğrafi konum

Birecik ilçesi, insanlığın ilk çağlarından beri yerleşik hayata geçtiği Mezopotamya'nın kuzey uç bölümünde yer almaktadır.

Şehir, Ortadoğu'nun stratejik geçiş noktasında, Avrupa'dan gelip Anadolu üzerinden güneydeki Arap ülkelerine giden uluslararası E-90 karayolunun üzerinde bulunmaktadır.

Birecik, Şanlıurfa'nın güneybatısında, Gaziantep ili sınırında yer almaktadır. Kuzeyde Halfeti, kuzeydoğuda Bozova, doğuda Suruç, batıda Karkamış (Gaziantep) ve Nizip (Gaziantep) ilçeleri, güneyde ise Suriye'nin Aynelrap ilçesi ile 28km sınır komşusudur.

İlçenin matematik konumu; 37 derece 55 dakika doğu boylamları, 7 derece 02 dakika kuzey enlemleri arasında yer alır. Denizden yüksekliği 340 metre olan Birecik, etrafı Fırat'a dayanan dağlar ile, yarım daire şeklinde çevrilmiş bir ovanın merkezini teşkil etmektedir. İlçeden itibaren Fırat nehri sarp, dağlık araziden kurtularak geniş düzlüklerde güneye doğru akışını sürdürür. Şehir, geçmiş tarihi içinde Fırat nehri üzerinde ulaşımın başlangıcında, bir iskele görevini görmüştür. İlçe, karayolu ulaşımına da geçit veren stratejik bir noktada bulunmaktadır.

İlçenin içme suyunun büyük bir kısmı Fırat Vadisi'nde açılan kuyulardan karşılanmaktadır. Fırat nehrinin akış mecrası boyunca en elverişli geçit verdiği yer olan Birecik'te köprüler ola gelmiştir. Eski tarihlerde tombazlar üzerinde kurulan iki köprüden

birisi Samsat'ta, diğerinin de Birecik civarında olduğu bilinmektedir. Bu köprüler sağlam olmadıklarından dolayı uzun ömürlü olamamışlardır. Fırat'ı karşılıklı geçişler, 1956 yılında yapılan köprü'nün faaliyete geçmesine kadar yıllarla yapılmaktaydı.

Boğaz köprüsünden önceki Türkiye'nin en uzun köprüsü olan Birecik Köprüsü'nün (720m) yapımına, 10 Nisan 1953'de Fırat üzerinde başlandı. Birecik Köprüsü 10 Nisan 1956 tarihinde de ulaşımına açıldı. Fırat Nehri'nin ilçe ekonomik ve sosyal tarihinde büyük bir yeri ve önemi vardır.

Tarih içerisinde, coğrafi konumunun sağladığı avantajlardan dolayı, ilçe, bir çok devletin egemenliğine girmiştir. Fırat Nehri'nin karşılıklı geçişinin en müsait olduğu noktada bulunması ve nehir nakliyatına bir iskele oluşundan dolayı Birecik, ticari olarak hareketli devirler yaşamıştır.

İlçe 4. derece deprem bölgesidir. Kayda geçen 2 deprem yaşanmıştır. Bunun dışında kayda değer bir sismik hareket yoktur. İlçe konum itibarı ile deprem

Birecik, Türkiye deprem bölgeleri ve yerleşme yerleri haritasında, sarsıntıların zararsız geçtiği, tehlikesiz bölgede yer almaktadır.

Birecik'in Adrese Dayalı Kayıt Sistemi'nin 2009 TÜİK verilerine göre toplam nüfusunun yarısı ilçe merkezinde, diğer yarısı ise belde ve köylerde yaşamaktadır.

İlk paleolitik alet bu topraklarda kullanıldı.

Birecik, Anadolu'da ilk paleolitik (eski taş devri) aletin burada bulunması sebebiyle Anadolu'nun prehistorik arkeoloji literatüründe anılır.

1894'te J.E. Gautier'in bulunduğu bu alet iki yüzlü (biface amyodöide), kaba yontulmuş ve *Aşölyen (Acheuleen), yani alt peleolitik devre ait bir baltadır. Birecik baltasının bulunuşundan önce, Küçük Asya'da peleolitik yerleşmelerin bulunup bulunmadığı tartışma halindeydi. Bugün, yüksek dağlar dışında, Anadolu'nun her tarafında yontma taş devrinden itibaren insan yaşadığı tespit edilmiştir.

*Aşölyen, Paleolitik Çağ'da Homo sapiens ve Homo erectus'un el baltaları ve yongalarından hazırlanmış kesici alet kullanımıyla standartlaştırdıkları kültürdür. Adını Fransa, Somme'daki Saint-Acheul'den alır.

Birecik, yüzey şekillerinin elverişliliği ve Fırat Irmağı kenarında önemli bir köprübaşı olması nedeniyle, eski çağlardan beri çeşitli yerleşmelere sahne olmuştur. Binli yıllarda, Hititlerin elinde bulunan yörenin o sıralardaki adının Birthe olduğu söylenir. İÖ 9. yüzyılda Asurların eline geçen Birecik, daha sonra sırasıyla Pers, Mekadonya, Roma ve Bizans egemenliklerini yaşadı. 780'de Arap işgaline uğradı. 11. yüzyıl sonralarındaki Selçuklu egemenliğinden sonra yeniden Bizans'ın eline geçti. Artuklu, Eyyübi, Akkoyunlu ve Karakoyunlu dönemlerini, 1502'de başlayan Safevi egemenliği izledi. Birecik, 1517'de Osmanlı topraklarına katıldı. 19. yüzyıl sonralarında Halep vilayetinin Urfa sancağına bağlı bir kaza olan yöre, 1919'da bir süre İngiliz işgalinde kaldı.

Fırat Irmağı'nın üzerindeki ulaşım etkinliği ve buna bağlı olarak gelişen ticaret ve sanayi, Birecik kentine eskiden beri damgasını vurmuştur. 16. yüzyılda Birecik'te ırmak gemileri yapan bir tersanenin olduğu bilinmektedir. Bu tersane önemini yitirse de büyük yük kayıklarının yapımı sürmüştür.

İlkçağda Birthe, Osmanlı döneminde de Biretü'l-Fırat adıyla anılan Birecik'in, Anadolu ile Mezopotamya arasındaki ticarete önemli bir bağlantı noktası olmasından kaynaklanan canlılığı, 19. yüzyılda yöreye demiryolunun ulaşması ve Ortadoğu ülkelerinin bağımsızlığını kazanmasıyla kesintiye uğradı. Kent sönükleşmeye yüz tuttu. Birecik, 1956'da Fırat üzerine o dönemde Türkiye'nin en uzun köprülerinden biri olan Birecik Köprüsü'nün yapımıyla yeniden gelişmeye başladı.

Böylece daha önce Fırat'ın kabarma ve taşmalarına bağlı olan ulaşım, doğal koşulların sınırlamalarından kurtuldu. Ülke pazarıyla bütünleşme süreci hızlandı. Ticaretle birlikte tarımsal etkinlikler de canlandı. Köprü'nün yapılmasından sonra kentsel nüfus hızlı bir biçimde arttı. 1960-1985 yılları arasındaki nüfus artış oranı %100'ü buldu. Birecik kenti, Şanlıurfa karayolu çevresindeki tarım alanlarına doğru çizgisel bir biçimde gelişmektedir.

Birecik'in önemli bir özelliği, soyu tükenmeye yüz tutan Kelaynak Kuşlarının dünyada doğal olarak yaşadığı belli başlı birkaç yerden biri olmasıdır. Kış İtiyopya ve Madagaskar'da geçirdikten sonra şubat ortalarından başlayarak Birecik'e gelen Kelaynaklar, kentin içinde, konutlarla çevrelenmiş kayaların üzerinde yaşıyordu. Ancak bakım altında yaşatılabilen bu kuşlar, artık göç etme özelliklerini yitirerek kümes hayvanlarına dönüşmüştür. Birecik, Fırat çevresindeki doğal kumsalları, motel ve gazino gibi tesisleriyle çevreden gelenler için bir dinlenme yeri niteliğindedir.

Birecik Kalesi kentteki tek önemli tarihsel yapıdır. Asurlar zamanında büyük kesme taşlarla yapılmış olan kale, çeşitli dönemlerde onarımdan geçmiştir. Kalede yüksekliği 30-40m'yi bulan duvarların üstünde 12 burç bulunmaktadır.

Odamız, yenilenen çağdaş binasında
profesyonel ve güler yüzlü personeli ile
değerli üyelerimize
hizmet vermektedir.

BİRECİK TİCARET VE SANAYİ ODASI

Merkez Mahallesi Hastane Caddesi Bahçelievler No:1 BİRECİK

Telefon : 0414 652 11 65 – 0414 652 90 95

Faks : 0414 652 78 25

www.bireciktso.org.tr

LÜKS ÇAĞDAŞ ÖĞRENCİ SERVİSLERİ

Bizimle Güvendesiniz.

LÜKS ÇAĞDAŞ SER. GIDA NAK. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

İmam IŞIK & Nurettin IŞIK
0541 302 79 44 0542 605 10 33

tel: 0414 652 79 76 - Meydan Mah. Cergibozanlar Yanı Prof. Abdulkadir Erdil Cad. No:40 / Birecik

kiyafet ayrı bir önem arz ediyor

Birecik'te merkez ve köyler, ayrı olarak ele alınırsa, çok değişik kültür farklılıkları göze çarpar.

Birecik Halk Oyunlarında Şanlıurfa kültürünün izlerine rastlamak mümkündür. Merkezle köyler arasında halk oyunlarında oynanış yönünden büyük farklılıklar vardır. Hatta iki köyde bile aynı oyunun değişik figürlerle oynandığına rastlanmaktadır. Komşu il Gaziantep ve komşu ülke olan Suriye'den kültür alışverişi oyunlarımıza hem çeşitlilik hem de renk katmaktadır. Bir çok oyunumuz çok az farklı figürlerle değişik yörelerde, değişik adlarla oynanmaktadır. Bu durum göz önünde tutularak genel bir sınıflandırmaya gidilmemiştir. Araştırma ve derlemeler sürdükçe oynanan oyun çeşitleri sayı olarak artmaktadır.

Halk oyunlarında kıyafet ayrı bir önem arz etmektedir.

Figürlere uygun, çarpıcı ve renkli kumaşlardan yapılan giysiler, baş, vücut ve ayaklara giydirilen malzemeler olarak üç bölümde değerlendirilmektedir.

ERKEK GİYSİLERİ

BAŞ

Sırmalı Puşu: Çok ince ipek, yün veya pamuktan dokunmuştur. Beyaz, krem, koyu kahverengi gibi renkleri vardır. 80x80cm boyutlarında olup ikiye katlanarak sarılır veya iki parçaya bölünerek bağlanır. Kenarları çeşitli renklerden oluşan püsküllerle süslüdür. Baş bağlamak maharet ister, çok güzel bağlayan biri için "Bu nasıl baş bağlamak her gül bir yana düşer" gibi türkü yakılmıştır.

VÜCUT

Köynek (Gömlek): Yöredeki çulhacılar (dokumacılar) tarafından el tezgahlarında dokunur. Nohutlu veya puanlıdır. Kol ağzı saat kapağı şeklinde yapılır. Gömlek yakasız olup önden bir karış kadar açıktır. Beyaz, bej veya krem rengi olabilir.

Şal: Kuşak şeklinde bele sarılır, hışvalı yumuşaktır ve ikiye katlanarak bağlanır. Çulhacı tezgahlarında elle dokunmuştur.

Kırk düğme yelek: Gabardin kumaştan yapılır, yarım kolludur ve gömleğin üzerine giyilir. Kahverengi en tutulan renktir. Ayrıca yeşil, lacivert, gri renkleri de mevcuttur. Yakası yoktur ve yakasında boydan boya nohut büyüklüğünde iplikten yapılmış düğmeler vardır. Kırk düğme yelek ismini de önünde bulunan sıra halindeki düğmelerin çokluğundan alır.

Şalvar: Gabardin kumaştan yapılır, kahverengi, yeşil, lacivert ve gri renkleri vardır. Fakat en sevilen ve tutulan rengi kahverengi olanıdır. Üstü bol, ayak kısımları ayağı saracak şekilde dardır. Bacak arasındaki peyiğin uzunluğu il ve ilçelerde değişiklik gösterir. İki tarafındaki ceplerin ağızları ipeklerle işlenmiştir.

Marhama (Mendil): Kırmızı ve beyaz renkte olup yerli dokuma işidir.

AYAK

Çorap: Yünden olup el ile örülmüştür. Genellikle yünün doğal rengindedir. Mor koyun ve beyaz yünden olanları tercih edilir.

Postal (Yemeni): Yüzü kırmızı ve annebi (hünnüp) renkli olup, altı köseledir. Topuksuz olup ağzı geniştir. Kırmızıdan başka siyah, kahverengi ve beyaz renkleri varsa da kırmızı renkli olanı tercih edilir.

KADIN GIYSİLERİ

BAŞ

Kırmızı fes üstüne püşü sarılır. Başa iyi oturma-bilmesi için fesin içine kalıbına göre karton konur. Fesin üst kısmına gümüşten tepelik, ön kısmına üç kor, yanlarına ise reşme denen gümüş takılar takılır. Arkaya floştan örülmüş saçlarla beraber, bele kadar inen saç kuru bağlanır.

VÜCUT

Şalvar: Çarpıcı renkli kumaşlardan yapılır. Hemen hemen her renk kullanılır. Parçalar bol olup ayak bilekleri lastikle büzülmüştür.

Azye (Entari): Kollu, robalı, ayağa kadar uzanan ve üç eteğin altına giyilen elbisedir.

Üç etek: Kadifeden yapılan, kollu, önü açık, yandan yırtmaçlı, üç eteği olan astarlı bir giysidir. Üstleri mahalli motiflerle işlenmiştir.

Önlük: Entarinin bel kısmından bağlanır. Yerli tezgahlarda dokunmuştur. Siyah ve beyaz renkleri vardır. Fakat genellikle siyah renkli olanı kullanılır ve üzeri yöresel motiflerle süslüdür. Ayağa kadar uzanır.

Kemer (Belbağı): Elle örülen yünden yapılmış bel bağlarıdır. Gümüşten yapılmış olanları da vardır. Üç etekler iki yandan toplanarak yanlardan bel bağlarının içerisine sokulur.

Marhama (Mendil): Beyaz ve kırmızı renkte olup, yerli dokumadır.

AYAK

Çorap: Elde dokunmuş ve beyaz yünden yapılmıştır.

Postal (Yemeni): Yörede elle yapılır. Kırmızı, kahverengi ve siyah renkli olur. Fakat genellikle kırmızı kullanılır. Postal yerine kalın potin de kullanılır.

Fırat'ta gün batımı

Doğal ve görsel güzelliklere sahip olan Fırat Nehri, gün batımında seyrine doyulmaz kartpostallık görüntüler oluşturuyor. Fırat Nehri, güneşin batmaya yüz tuttuğu dakikalarda oluşan kartpostallık manzarası ile izleyenlere büyük keyif ve huzur veriyor.

Fırat, Türkiye'deki en büyük nehirlerdendir. Ülke içindeki uzunluğu 1263km'dir. Doğu Anadolu'da bulunan dağlardan süzülen suların çok büyük kısmını toparlar. Binlerce kilometrelik yolculuğunun sonunda, Şanlıurfa kıyılarına, daha sonra Suriye ve Irak'a ulaşır. Nihayetinde Dicle ile birleşerek Basra körfezine dökülür.

Fırat, Doğu Anadolu bölgesinde genellikle dağlar arasında akmasına rağmen Güneydoğu'ya ulaştığında daha düz ve geniş alanlar içinden, yayılarak akar. Suriye sınırı ile buluştuğu bölgede ise (Karkamış) geniş taşkın ovaları ve menderesler oluşur. Fırat doğduğu yerden denize döküldüğü yere kadar üzerinde hiçbir birbirine benzemeyen çeşitli canlı türlerine ev sahipliği yapar.

Doğu Anadolu'da daha çok dağlık bölgelerde ve hızlı akan sularda yaşayan türler bulunurken Güneydoğu'da Arap yarımadasına özgü bitki ve hayvan toplulukları görülür. Çünkü daha düz ve geniş alanlarda akışını gerçekleştirir. Keban'dan başlamak üzere Fırat'ın çok büyük bir kısmı bugün barajlarla durdurulmuştur. Fırat üzerinde Keban, Karakaya, Atatürk, Birecik ve Karkamış olmak üzere beş baraj inşa edilmiştir. Bunlardan Atatürk ve Keban barajları, Türkiye'nin en büyük iki barajıdır. Özellikle Birecik bölgesinde Fırat kavağı ve sazlıklar bulunmaktadır. Fırat nehri bölgeye su ve yaşam getirmekte olup bugün çok büyük bir kısmı barajlar nedeniyle zarar görmüştür. Halen üzerinde az sayıda bulunan adacıklar, doğal yaşam için büyük önem arz etmektedir.

Fırat nehri

Dünyanın sayılı projeleri arasında yer alan enerji ve tarıma yönelik Güneydoğu Anadolu (GAP) projesi kapsamındaki yapılan Atatürk Barajı gölünde balıkçılık giderek yaygınlaşıyor. Aynalı sazan, pullu sazan, kaya, karaca, inci kefalı, şabut, tatlı su levreği ile yılan balığının yatağı olan Atatürk Barajı gölünde, daha önceleri amatörce yapılan balıkçılık şimdi meslek haline geldi.

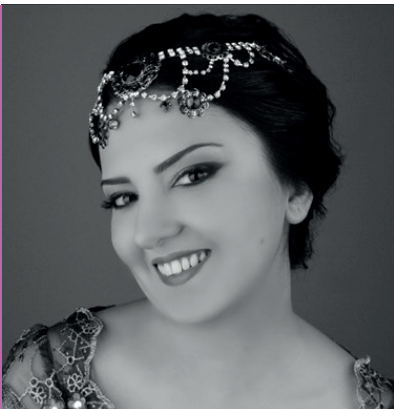
Ayrıca ilçede birbirinden farklı lezzetleri ve lezzetli balık çeşitlerini tadabileceğiniz onlarca restoran hizmet vermektedir.

NURİ SESİGÜZEL

Asıl adı Nuri Kaçtaş olan ünlü sanatçı, 1943 doğumludur. 13-14 yaşlarında halk müziğine başlamıştır. 1961'de İstanbul Radyosunun açmış olduğu sınavları kazanmış ve radyo sanatçısı olarak profesyonel sanat hayatına başlamıştır. Plak şirketlerinin ilgisini çekince, 300'ü aşkın plak doldurmuştur. 1963'te sinemaya başlamış çeşitli filmlerde oynamıştır.

MÜNEVVER ÖZDEMİR

MEHMET AKAN

5 Aralık 1939'da Birecik'te doğdu. Ortaokulu Birecik'te, liseyi Haydarpaşa Lisesi'nde, üniversiteyi İstanbul Teknik Üniversitesi'nde Makine Mühendisliği Bölümünde okumuştur. Burada, çalışmalarını takdirle yakından takip ettiği Genç Oyuncular Topluluğuna katılmıştır. İlk yazarlık denemelerini burada gerçekleştirmiştir. Bizimkiler dizisindeki apartman yöneticisi Sabri Bey rolü, ona ulusal çapta ün getirmiştir. Yazdığı en önemli oyunlardan olan Hikaye-i Mahmud Bedreddin, önce Ankara Sanat Tiyatrosu'nda, daha sonra İstanbul Devlet Tiyatroları'nda sahnelenmiştir. Dostlar Tiyatrosu'nda 'Oyun Sonu' adlı oyunun provalarındayken, midesindeki bir kütlenin alınması amacıyla ameliyat olmak üzere hastaneye yatmıştır. Ameliyattan sonra kanama geçirerek 66 yaşında hayatını kaybetmiştir. Mezarı Zincirlikuyu Mezarlığı'ndadır.

1975 İstanbul doğumlu olan sanatçı aslen Birecik'lidir. İlkokulda solfej ve bağlama dersleri alarak müzik hayatına başlayan sanatçı, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Türk Müziği Devlet Konservatuvarı Ses Eğitimi Bölümünde eğitimine devam etmiştir. 1996 yılında TRT sınavını kazanmış, eğitimini tamamlayarak, MEB bünyesinde müzik öğretmenliği yapmaya başlamıştır. İTÜ Halk Müziğinde yüksek lisansını tamamladı. "Şanlıurfa müzik hayatında iki usta sanatçı; Mukim Tahir ve Bakır Yurtsever" konulu bir tez hazırladı. 2003 yılında, öğretmenlikten ayrılarak TRT'nin kadrolu sanatçısı oldu. Birçok ödüle sahip olan sanatçı, halen TRT yurttan sesler korosunda görev yapmaktadır.

Gözde

taşımacılık

Öğrenci & Personel Taşımacılığı

rahat ve
huzurlu
bir yolculuk için...

GÖZDE TAŞIMACILIK GIDA TEMİZLİK NAKLİYECİLİK İNŞAAT SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ.

gsm: 544 234 33 06 • fax: 0414 652 37 38 • birecik: 0414 652 37 38 • halfeti: 0414 751 13 11
maydan mahallesi • birecik
karaotlak mah. küme evler aydın güven gürkan cad. no:30 • halfeti

AHMET DEMİR

Şanlıurfa'nın Birecik ilçesinde 1944 yılında dünyaya geldi. 60 yıllık sanat hayatı boyunca 63 plak, 11 albüm ve 100'ün üzerinde beste yaptı. Halk müziği sanatçısı olarak yurdun her köşesinde konserler verdi. 2000 yılında Kültür Bakanlığı tarafından Halk Türküleri Sanatçısı olarak emekliye ayrıldı.

NECİP MİRKELAMOĞLU

1922 Birecik doğumludur. İktisatçı, bestekâr ve siyasetçidir. "Gülağacı değilim, her gelene eğilem" bestesiyle ün yapmıştır. 1946 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden mezun olmuştur. 12. dönem İzmir Milletvekilliği, İzmir Senatörlüğü ile Cumhuriyet Senatosu Başkan Vekilliğinde bulunmuştur. Üç çocuk babasıdır. 21 Aralık 2010 tarihinde İzmir'de vefat etmiştir.

HALİL KARADUMAN

Türk kanun virtüözüdür. 1959 yılında Birecik'te doğdu. 1 yaşından itibaren taşındıkları Gaziantep'te büyüdü.

Kanuni babasından 5 yaşında itibaren kanun ve müzik dersleri aldı. Ortaokul ardından lise öğrenimini Gaziantep'te tamamlayıp 1977 yılında İstanbul'a geldi. O yıl, İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümüne girdi ve bölümünü birincilikle bitirdi.

İstanbul'a geldiğinden itibaren plak ve kaset dünyasında yönetmen, bestekâr ve kanun refakati olarak yer aldı. Türkiye'deki üst düzey bütün solistlerle gerek plak, gerekse sahne çalışmaları yaptı.

Özellikle; Zülfü Livaneli ile birlikte yaptığı çalışmalar sanatçının yurtdışına açılmasını sağlamıştır. Bu sayede dünyanın çeşitli yerlerinde yabancı orkestra ve şarkıcılarla konserler verdi. Bu çalışmalarının sonucunda Amerika, Yunanistan, Ürdün, Tunus, Lübnan ve Suriye olmak üzere 100'den fazla Kanun öğrencisi bulunuyordu. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kanun Sanatçısı görevini sürdürmekteydi. Ayrıca "Devlerin Aşkı", "Rüyalarda Buluşuruz", "Leyla" gibi çok tanınan besteler sanatçıya aittir.

Türkiye'de üç tane, Amerika'da bir tane, Yunanistan'da iki tane olmak üzere 6 tane enstrümantal albümü bulunmaktaydı. Kanun icrasına yepyeni bir stil getiren sanatçı, ayrıca bir de kanun metodu yazmıştır. Zülfü Livaneli'yle gittiği Almanya turnesinden dönerken havaalanında kalp krizi geçiren ünlü kanun virtüözü Halil Karaduman, 9 Ekim 2012'de, 53 yaşında yaşamını yitirdi.

birecik'in bütün kuşları havada

Kuşçular, kuşlarını yılın onuncu ayı ile altıncı ayları arasında 'Karışma'ya (seğırtmeye) bırakırlar. Diğer zamanlar da kuşların tüy değiş-tirme zamanıdır. Kanatları kırılarak dinlenmeye alınırlar. Uçma mevsimlerinde her gün akşama doğru bütün kuşçular, kuşlarını havaya bırakır. Birecik'in bütün kuşları havada yükselerek birbirine karışırlar. Kuş sevdalıları bu karışmayı seyretmek için tanıdığı bir kuşçunun damına giderek kahvelerini içerken bu manzarayı seyrederler. Onlar için bundan büyük zevk yoktur. İyi bir kuşçu havada gördüğü bir kuşun cinsini, iyi-kötü olduğunu, hatta kimin kuşu olduğunu bilir. Kimi kuşçular kendi kuşlarına boya ile çeşitli işaretler koyarak, "*Karışmada benim de kuşlarım vardı, işaretini gördünüz işte*" dercesine hava atar.

Gece bütün kuşçular, kuşların alınıp satıldığı kahvede toplanırlar. Konu hep kuştur. Tutanlar, tuttuğu kuşun kimin olduğunu öğrenmeye çalışırlar. Kuşu tutulanlar sessizce "*acaba benim kuşumu kim tuttu*" diye hep dinlemede kalırlar. Kuşu tutulan, kuşunu tutanı öğrenince ona çay, kahve ısmarlar, ki kuşunu kendisine satsın. Burada "*gönül ne çay ister ne çayhane, gönül sohbet ister çayhane bahane*" sözü geçerlidir.

fotoğraf: Hasan YELKEN manipölasyon: İbrahim PULAT

Kuş konusunda birbirini sevmeyen, çekemeyenlerin birbirine tavrı şu olur. Elli kuşum var der ve yerde duran küçük sandalyeyi ters çevirerek önüne koyar. Bu durum seninle ben töküşmek istiyorum demektir. Töküşmek demek iki kuşçu kendi arasında veya semtler kendi aralarında veya şehirler kendi aralarında kuşlarını belli zaman ve belli mekanlardan birlikte bırakarak diğerinin kuşunu yakalamaya çalışmaktır. Töküşmeyi kabul eden kuşçular, yan yana gelirler bir hakem gözetiminde kurallar belirlenir. Mesela saat altıda bırakılacak veya ezandan on dakika sonra bırakılacak, dişi kuş konmayacak, başkasının kuşunu alıp kendi kuşunun içine koyamayacak gibi.

Kuşlar selegere konarak belirtilen yere getirilir. Hakem tarafından kontrol edilir. Vakti geldiğinde zaman kaybetmeden selegere açılır ve kuşlar havaya uçurulur. Vakit geceye geldiğinden kuşların evini bulması zor olur, yolu iyi bilen kuşlar, evine giderken yolu bilmeyen kuşları da beraber götürür. Kuşu tutulan veya telef olan kuşçu kaybeder kazanan böbürlenir.

Bazen, kuşçu kahvelerinde sandalye kahvenin duvarında asılıdır. Bu demektir ki; ben herkesle töküşmek istiyorum, isteyene hazırım. Ben varım diyen kuşçu, o sandalyeyi o duvardan indirir, sandalyeyi asan kuşçu *“benim sandalyemi kim indirdi”* diye sorar ve töküşme kararı alınır. Bu töküşme bazı zamanlar, zevk eğlence biçiminde geçer, bazı zamanlar kavgalı biçimde geçer.

birecik patlıcanı

Birecik patlıcanı ile yapılan patlıcan kebabına doyum olmaz.

dolmalık kabak

İçi ayrı lezzetli, dışı ayrı...

kabuklu antep fıstık

Kendinize bir iyilik yapın, Birecik'e gelin ve bu lezzetleri mutlaka tadın.

BİRECİK TİCARET VE SANAYİ ODASI

EREN

METAL PEN

Demirci Mahmut
ve Oğlu Salih ERENLER

Silikon ve Kompozit Cephe Sistemleri

KromNikel Merdiven K pe leri

Kumandalı Kepenk Sistemleri

Fotosel Kapı Sistemleri

Du akabin Sistemleri

Pvc ve Alüminyum Dođrama

 elik Kapı ve Ferforje Korkuluk

0541 556 55 70

0532 721 77 42

Nuh Peygamberin bereket sembolü olarak “Tufan”da gemisine aldığı Kelaynaklar (Geronticus eremita) geçmişte Türkiye’den Kuzey Afrika’ya, Arap Yarımadası’ndan Fas’a kadar çok geniş bir bölgede ürerlermiş. Fakat avcılık, üreme alanlarında rahatsız edilmeleri, yaşam alanlarının değişmesi ve beslenme alanlarında kullanılan zirai ilaçlardan zehirlenmeleri sonucunda sayılarında ciddi azalma ve dağılım gösterdikleri alanlarda daralma meydana gelmiştir. Bugün, kelaynaklar nesli tükenmekle karşı karşıya olan kuş türlerinden birisidir. Kelaynaklar dünyada sadece Nil Vadisi’nde ve Birecik’te bulunmaktadır.

kelaynak kuşları

NEDEN BİRECİK ?

Kelaynakların (Geronticus eremita’ların) üreme için, çok değil, daha elli küsur yıl önce Birecik’in “Kayalar altı”nı seçmesi boşuna değildir. Bu seçimde Aşağı Fırat Havzasının, Güneydoğu platolarına göre ılımlı ikliminin, tarlalardaki haşaratın bu kuşların besinleri oluşunun, ilçenin jeolojik yapısına dahil kayaların alkalik, yani ak ve yumuşak olduğundan dolayı kolay işlenir olmasının, en mühimi de halkın, “Allah’ın bir bereket müjdesi” olduğu bilinci ve inancıyla bu kuşlara ve yumurtalarına zarar vermemesi önemli olmuştur.

Şimdiki deyiimiyle “Sevgililer Günü” olan 14 Şubat tarihinde, Kelaynakların Birecik’e göç etmesi dikkat çekicidir. Daha 50 yıl öncesine kadar üremek için geldikleri Birecik’te gökyüzünün bu kuşlarla kaplandığı bilinir. Şubat’ın ilk haftasında Birecik’e gelen kelaynaklar için etkinlikler yapılır, esnaflar ve Fırat kıyısındaki kayıkçılar başta olmak üzere o gün ilçede yöre halkı bayram havası yaşardı.

YAŞAM ÖZELLİKLERİ VE DAVRANIŞLARI

Kelaynakların başında tüy olmaması, isminin ‘Kelaynak’ olmasına nedendir. Boğazı ve gagası erişkinlerde koyu kırmızıdır. İlk yumurtadan çıktıklarında yavruların kafaları ve boğazları tüylüdür ve yaşları ilerledikçe bu tüyler yok olur. Siyah tüyleri güneş ışığının farklı açılarında parlak yeşil, kavuniçi ve mor renklerini yansıtır, uçuşları ise hayrete düşürecek kadar nadir ve zariftir. Göçmen bir kuş olan Kelaynaklar Üreme Dönemleri olan Şubat-Temmuz aylarını Birecik’te(6 ay), Kış Dönemini de Ağustos-Ocak aylarını Eritre, Etiyopya, Yemen ve Suudi Arabistan’da geçirirler (6 ay). Ortalama ömürleri 25-30 yıl olan Kelaynaklar 3-4 yaşlarında erginleşir, 1.0- 1.5 kg . ağırlığa ulaşır ve Kertenkele, Küçük memeliler, Çekirge, Akrep, Örümcek, Danaburnu ve benzeri canlılarla beslenir. Yılda bir defa ve 1-3 yumurta yapar, kuluçka süreleri 4 hafta kadardır. Erkek ve dişilerin belirgin özellikleri bulunmamakta ve aynı

davranışları göstermektedirler. Bu kuşların en önemli bir özelliği de “tek eşli” olmaları, eşlerine çok sadık olmalarıdır. Öyle ki eşi ölen bazı Kelaynak kuşlarının yemeyi içmeyi terk edip, yada kendini kayalardan aşağı bırakarak intiharı seçtikleri çok görülmüştür.

Kelaynaklar çok sosyaldirler. Sabahın erken saatlerinde grup halinde geceledikleri alandan ayrılıp 10- 15 km uzaktaki beslenme alanlarına doğru yola çıkarlar. Uzun ve kavisli olan gagalarını kullanarak toprağı veya çalıları didikleyip yem ararlar. Kelaynaklar etçillerdir ve böcek, kertenkele, çekirge, yılan, karınca, akrep gibi kurak alanlarda bulunan canlılarla beslenirler.

Geçmişte koloni halinde üreyen kelaynakların sayısı binlerce bireyi buluyordu. Yılın ilk aylarında üremeye başlayan kelaynaklar Şubat, Mart aylarında yuvalarını yaparlar. Ortalama yumurta sayısı 3-4 adettir. Bilimsel çalışmalar sonucunda bu 3-4 yumurtadan genellikle 1 veya 2'si yaşamayı başarıyorlar. Yuvalama alanlarını dik kayalıkların dar çıkıntılarını seçerek yuvalarını birçok yırtıcı hayvan ve insandan korurlar.

Yavrular koyu gri renkli olurlar. Yavrular yuvada dolanırken düşme tehlikesi yaşarlar. Yumurtadan çıktıktan 2 ay sonra yavrular palazlanır ve erişkin kuşlarla beraber beslenme alanlarına doğru uçmaya başlarlar. Kendi başlarına beslenene kadar 2-3 ay kadar yavruları beslenme alanlarında ebeveynleri beslemeye devam ederler. Birecik'teki kelaynaklar, Fas'ta göç etmeyen kelaynakların tersine, güneye doğru göç ederler.

TEHDİTLER

Kelaynakların yok olmasının birçok nedeni vardır. Avcılık eskiden bazı kuşların yok olmasına neden oldu. Bozkırların ve geleneksel tarım yapılan arazilerin kaybı beslenme alanlarının yok olmasına, üreme alanlarındaki insan baskısı ise üreme başarısını azalttı. 1950'lerde çekirge salgınına karşı yapılan yoğun zirai ilaç (DDT) uygulaması Birecik'teki kelaynakların çok hızlı bir şekilde yok olmasına neden oldu. Kurtulmayı başaranlar ise birçok sene yumurta çıkaramadı. 1990 yılından bu yana, Birecik'teki yarı-yabani kuşlar üreme dönemine hazırlık için Şubat-Mart aylarında kafeslerden çıkarılıyorlar ve göç zamanına doğru Temmuz-Ağustos aylarında tekrar kafeslere alınıyorlar. Bu dönem içerisinde kuşlar doğal ortamlarında serbestçe uçabiliyorlar ve üüyorlar. Üretim istasyonunun içindeki kayalıklar ve tahta yuvalarda üreyen kelaynaklara günde iki kere yem veriliyor. Kuşlar aynı zamanda Fırat'ın kenarındaki alanlara da gidip besleniyorlar.

Birecik'te 110 adet, Fas'ta iki koloni halinde 350 adet ve Avrupa ile Amerika'daki hayvanat bahçelerinde Fas orijinli 1000 adet Kelaynak kuşu bulunmaktadır. Fas orijinli Kelaynaklar yerleşik olup, sadece Birecik Kelaynakları göçmen kuş özelliğine sahiptir.

KELAYNAK ÜRETME İSTASYONU

Kelaynak üretim istasyonu, Dünyada yok olan ve sadece Birecik'te varlıklarını sürdüren göçmen Kelaynak kuşlarının tamamen yok olmaması amacıyla bir kısmının göç öncesi kafeslere alınmıştır. Göçe gidenlerin dönüşüyle birlikte, tekrar doğaya bırakılarak yarı vahşi olarak varlıklarını sürdürmeleri amacıyla Orman Genel Müdürlüğü tarafından “Kelaynak Üretim İstasyonu” 1977 yılında kurulmuştur. 1990 yılına kadar göç etmesine izin verilen Kelaynakların dönüşleri devam etmiş, fakat 1990 yılında sadece bir kuş dönmüştür. 1997 yılına kadar kafeslere alınan Kelaynakların göç etmesine bu yıl devam edilmiş ve 25 adet kuş bırakılmıştır. Ancak dönüş olmayınca bırakılmaya 1998 yılından itibaren son verilmiştir. İstasyondaki

kuşların beslenmesi için her Kelaynak kuşuna günlük olarak; 100 gr. kırmızı et, 14 gr. tuzsuz peynir, 44 gr. havuç, 44 gr. civciv yemi ve 0.13 adet haşlanmış tavuk yumurtası iki öğün halinde taze olarak karıştırılarak verilir. 1990 yılından beri Kelaynak kuşlarının göç ile geri dönmeleri ve 1998 yılından beri göçe kuş bırakılmaması ile İstasyondaki kuşlarının davranışlarının izlenmesi, kaydedilmesi konularından hareket edilerek BİRECİK KAYMAKAMLIĞI ile ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

arasında 20.03.2007 tarihinde iki adet PROTOKOL imzalanmıştır.

1 nolu Kelaynak Protokolü ile Kaymakamlık tarafından Üretim İstasyonundaki Kelaynak kuşlarının Kapalı Devre Kamera Sistemi ile izlenmesi sistemi kurulmuştur. Bu sistem ile Kelaynakların izlenmesi ve canlı görüntülerin İnternet üzerinden insanlığın hizmetine sunulmasına başlanmıştır. 2 nolu Kelaynak Protokolü ile 1997 yılından beri göçe bırakılmayan Kelaynak kuşlarından bir kısmına uydu takip cihazı takılarak göçe gönderilmesi ve bu kuşlardan gönderilen verilerin değerlendirilmesi ve İnternet üzerinden yayınlanması amaçlanmıştır. Bunun için gerekli olan çalışmalar tamamlanmış ve Kelaynakların göç zamanı olan Ağustos'un ilk haftası üç aileden toplam 5 Kelaynak kuşlarımız göç yoluna bırakılmıştır.

Dünyada sadece Birecik'te ve Fas'ta bulunan kelaynakların bir özelliği de tek eşli olmalarıdır. Bolluk ve bereketi simgeleyen ve Birecik'in sembolü olan Kelaynakların yok olmaması ve gelecek nesillere aktarılması için İlçe Kaymakamlığına tüm olanaklar seferber edilerek, sivil toplum örgütleriyle de işbirliği yaparak çalışmalar en iyi şekilde devam etmektedir.

efsanevi baykuş çizgili ishak kuşu

Efsanevi baykuş denmesinin sebebi bir çok baykuş türü gibi özellikle gündüzleri uyuduğu ve geceleri avlandığı için çok fazla gözükmemesidir. Ülkemizdeki en önemli görülme ve üreme noktası Birecik ilçe merkezinde bulunan Fırat Kavaklığı (Söğütlük) alanıdır.

Alan 1. derece SİT statüsüne sahip olması ve tüm bölgedeki en uzun ve büyük Fırat kavaklarının bulunmasından dolayı Çizgili ishak kuşları ilkbahar döneminde sonbahar dönemine kadar bu alanı tercih etmektedir. Barajlar sebebiyle doğal yaşlı Fırat kavaklarının su altında kalmasından dolayı Çizgili ishak kuşunun yaşadığının bilindiği en önemli ve nadir yer olma özelliği göstermektedir.

Bölgemiz içinde önemli bir Doğa turizm kaynağıdır. Özellikle yurt dışından gelen kuş gözlemciler Birecik ilçesinde Çizgili İshak kuşunu görmek için kalmak, zaman geçirmekte ve yerel ekonomi ve tanıtılmasına katkı sağlamaktadır. Çizgili İshak Kuşunun varlığı ancak Fırat kavaklarının korunmasına ve sahiplenmesi ile devamlılığını sağlayacaktır.

★ **ÇİZGİLİ İSHAK KUŞU (Otus Brucei):** Tüm Avrupa'da görülmesi en rahat ve en nadir yerlerden biri Birecik ilçesidir. Çizgili ishak kuşu, gündüzleri pasif geceleri ise aktif bir şekilde avlanan bir baykuş türüdür. Birecik ilçesinde belirgin yaşam alanı 1. derecede sit alanı olarak koruma altında olan oldukça büyük Fırat Kavaklarının bulunduğu söğütlük parkıdır. Söğütlük parkını seçmelerindeki muhtemel neden ağaçların yaşlı olmasıdır. Türün bölgemizde ve ülkemizde neslinin devam etmesi Fırat Kavaklığının korunması ile mümkündür.

güngör tarım inşaat®

Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Hazır Beton

Kayı

Konut

Hayvancılık

Agrega

Tarım

Hazır Beton

Akaryakıt

İnşaat

www.gungorinsaat.com.tr
www.goldenbranch.com.tr

444 2 464

uzun kulaklı çöl kirpisi

Uzun kulaklı çöl kirpisi (Hemiechinus auritus), Uzun kulaklı kirpi olarak da bilinir, kirpигiller (Erinaceidae) familyasından böcekçil bir memeli türü.

Kulakları diğer kirpilere göre daha uzundur. Boyu 15-30 cm, ağırlığı 280 gr.a kadar çıkar, dikenleri 2 cm kadardır. Dikenleri kahverengi ve beyaz bantlı, sırtı kızılımsı, karına doğru, beyaz bir benek bulunur.

Çölümsü, kuru steplerde yaşarlar. Açlığa ve susuzluğa 10 haftaya kadar dayanırlar. kulakları, büyük olasılıkla sıcak step ortamına uyum sağlamak üzere büyümüştür. Uzun kulaklarının ısı yitirilmesini sağladığı ve çölümsü ortamlarda hayvana avantaj sağladığı sanılmaktadır.

Ukrayna'dan, Moğolistan, Pakistan ve Libya'ya kadar rastlanır. Türkiye'de Suriye sınırına yakın bölgelerde ve Iğdır'da bulunur. 150cm. derinliğinde yuvalar açarlar. Gececildirler. Bazı yörelerde yaz ve kış uykusuna yatar. 6 yıl kadar yaşarlar . Böcek ve diğer omurgasız hayvanlar, meyve ve tohum yerler.

Türkiye'de avlanmaları yasaktır.

Senede 2-3 kez yavrular ve her defasında 5-6 yavru doğururlar.

fırat kaplumbağası

Fırat kaplumbağası (Rafetus euphraticus), Trionychidae familyasından dibi çamurlu göl ve nehirlerde yaşayan bir kaplumbağa türü.

Kabuğun üzeri yumuşak deriyle örtülüdür. Başının ucunda ufak bir hortum bulunur. Havayı bu hortumun ucunda bulunan burun delikleriyle alır. Güneşlenmek için nadiren su dışına çıkar. Hayatlarının çoğunu dipte çamura gömülü olarak geçirirler. Deri ve ağız içi solunumunda yaptıkları için uzun süre su altında kalabilirler.

Çeşitli bitkiler balık, sucul böcekler, yengeç, solucan, kurbağalar, yiyebileceği boyuttaki su yılanları ve yiyebileceği boyuttaki tüm sucul hayvanlardır.

Türkiye'de Fırat ve Dicle nehirlerinde görülürler. Yapılan barajlar nedeniyle soyları tükenme tehlikesi altındadır.

filmlere konu olan müzişyenler destek bekliyor

Birecik müzişyenleri, Kurtuluş Mahallesi, Çalgıcılar Sokakta yaşar. Çocuk yaşta enstrüman çalmaya başlarlar ve kendi kullandığı enstrümanda uzmanlaşırlar. 1960 - 1995 yılları arasında Güneydoğuya otobüsle seyahat edenler bilir. Birecik Köprüsünü geçtikten sonra çocuk yaştaki bu müzişyenler otobüsleri durdurup içinde türküler söylerlerdi. Bu unutulmaz gelenek filmlere bile konu olmuştur.

Senaryosu Yılmaz Güney tarafından yazılan, Şerif Gören tarafından yönetilen 'Yol' (1981) filmi ile İbrahim Tatlıses ve Derya Tuna'nın başrol oynadığı 'Günah' (1983) filminde bu gelenek gösterilmiştir.

Müzişyenlerimizden bir kısmı, halen bu işi yapmakta olup, geçimini zorda olsa sağlamaktadır. Globalleşen dünyada geçimlerini sağlamakta zorlanan müzişyenlerimiz, farklı mesleklere yönelmekteler. Bu nedenle; ilçemizde bir Müzik Kültürü bitme noktasına gelmiştir.

Birecik Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı olarak, buradaki bütün müzişyen arkadaşlarımıza elimizden geldiği kadar destek vermeye hazırız. İlçemizin sahil boyunda bulunan işletmeler, canlı müzik eşliğinde hizmet vermeye başladıkları zaman, bu müzişyenlerimiz kendi mesleklerini yapmış olacak ve ilçemize turizm bakımından destek sağlayacaklardır.

Bulgurun içine ince kıyılmış soğan, biber, salça, domates salçası ve baharatlar konulup iyice karıştırılır. İç yağı ve kıyma bu karışıma eklenir. Hazırlanan bu iç, daha önce iyice temizlenmiş koyun bağırsağının içine, elle veya kabak oyacağı yardımıyla doldurulur. Büyükçe bir tencereye konulur. Üzerini örtecek kadar su eklenir, tuz ilave edilip pişirilir. Daha sonra pişen bu yemeğin tencerede kalan suyunu, küçük bir tencereye döküp, suyun üzerinde oluşan yağ tabakasını kaşık yardımıyla alıp, diğer tencerede olan mumbarın üzerine bırakılır ve ateşin üzerine tencerenin ağzı açık olarak konulup, mumbarın kızarması sağlanır. Kızardıktan sonra servis yapılır.

mumbar

MALZEMELER (4 kişilik)

- 2 adet temizlenmiş koyun bağırsağı
- 250gr içyağı
- 2 kase bulgur
- 250gr kıyma
- 2 yemek kaşığı biber salçası
- 1 yemek kaşığı domates salçası
- 1 su bardağı pul biber
- 1 yemek kaşığı karabiber
- 1 yemek kaşığı köftelik baharat
- 2 adet orta boy soğan
- tuz

unutbeni

Nohut akşamdan ıslatılır. Parça et kuşbaşı doğranır. Ve nohutla pişirilir. 250gr çiğ köftelik et (ince kıyılmış), pirinç unu, tuz ve karabiber eklenerek, pirinç unu iyice yedirilerek yoğrulur. Daha sonra nohuttan biraz küçük olacak şekilde yuvarlanır. Sıvı yağ ile kızartılır. Daha önceden hazırladığımız et nohut karışımına 2 yemek kaşığı domates salçası eklenir ve kaynamaya bırakılır. Kızaran yuvarlaklar kaynamakta olan yemeğin içine atılır. Yumuşayınca kadar pişirilir. Yemek piştikten sonra, limon tuzu eklenerek ocaktan alınıp üzerine karabiber ekilerek, servis yapılır.

MALZEMELER (4 kişilik)

- 300gr parça et
- 250gr çiğ köftelik et
- 1 su bardağı nohut
- yarım paket pirinç unu
- 1 tatlı kaşığı karabiber
- 1 yemek kaşığı domates salçası
- yeteri kadar limon tuzu
- 2 su bardağı sıvı yağ
- tuz

şişbelek

250gr parça et, gecedan ıslatılmış 1 su bardağı nohut ile pişirilir. 3 su bardağı un, tuz ve bir yumurta eklenerek hamur hazırlanır. Bu hamur küçük bezelere bölünür. Daha sonra hazırla-

nan bezeler yufka şeklinde açılır. Açılan yufkalar kareler halinde kesilir. Kıymanın içine rendelenmiş kuru soğan, tuz ve karabiber eklenir. Bu karışımı kesmiş olduğumuz karelerin üzerine konularak hamurlar istediğiniz şekilde katlanır. Önceden pişirilen et, nohut suyunun içine konur, katlanan hamurlar da ilave edilip kaynatılır. Bir başka kapta süzdüğümüz yoğurt, 1 yumurta ve tuz eklenerek iyice çırpılır. Daha sonra kaynamakta olan hamurların suyundan (et suyundan) birkaç kepçe alınarak yoğurdun içine konulur. Yoğurt, kaynamakta olan hamurların içine karıştırılarak eklenir. Bir kaç dakika kaynadıktan sonra ocaktan alınır. Tavada ısınan yağda kavrulan kuru nane, çorbanın üzerine dökülüp servis yapılır.

MALZEMELER (4 kişilik)

- 150gr kıyma
- 250gr parça et
- 3 su bardağı un
- 1 su bardağı nohut
- 1 adet kuru soğan
- 1 tatlı kaşığı karabiber
- 1 kg süzme yoğurt
- 2 çorba kaşığı kuru nane
- 2 çorba kaşığı margarin
- 2 adet yumurta
- tuz

Süt ve süt ürünleri

Birecik'ten Güneydoğu'ya...

Birak servis araçları, Şanlıurfa, Gaziantep,
Adıyaman, Mardin, Kilis ve
Kahramanmaraş illerine,
ve bu illere bağlı ilçelere
her gün taptaze Birak ürünleri taşıyor.

haspeliaş

Derince bir tencereye su konur ve haspe (yeşil mercimek) eklenerek pişirilir. Haspe, pişmeye yakın tuz, zahvur (safran), pul biber ve pilavlık bulgur eklenerek, suyunu çekene kadar pişirilir. Pişen aşın üzerine tavada eritilmiş katı yağ ve karabiber dökülüp servis yapılır.

MALZEMELER (4 kişilik)

- 2 su bardağı haspe (yeşil mercimek)
- 1.5 su bardağı bulgur
- zahvur (safran)
- pul biber
- karabiber
- ve katı yağ
- tuz

şırşırılı

İç yağı ve kuyruk yağını doğrayıp tavada eritip, eritilen yağ süzülür. Posası ayrılıp sıvı hale getirilen yağın içine 1 orta boy soğan rendelenir.

Ceviz robotta çekilip ya da elle doğranıp, tuz, karabiber eklenir. Karışım sürekli karıştırılarak yağın katılaşması sağlanır. Katılaştıran yağ, ceviz büyüklüğünde bezeler yapıp, dolapta bekletilir. Böylece iç hazırlanmış olur. Çiğ köftelik et, ince kıyılmış soğan, biber salçası, pul biber, tuz, karabiber, 1 yumurta, köftelik ince bulgur ve suda ıslatılmış irmik de eklenip köfte iyice yoğrulur. Yumurta büyüklüğünde parçalar alınıp işaret parmağı yardımı ile ince bir şekilde oyulur. Önceden dolapta bekletilen içten, oyulan köftenin içine konulup köftenin ağzı iyice su yardımı ile kapatılır. Yoğrulan köfteden, avuç içerisinde nohut büyüklüğünde yuvarlamalar yapılır. Önceden ıslatılan nohut ve et pişirilir. Pişen et suyunun içerisine ince kıyılmış soğan, domates salçası, önceden ıslatılan sumak ekşisi (yoksa limon tuzu veya limon suyu) eklenip kaynatılır. Daha önceden hazırladığımız şırşırılılar suda içindeki yağ eriyinceye kadar haşlanır. Haşlanan köfteler birer birer pişen et suyunun içine yavaş yavaş bırakılır. Ocaktan aldığımız yemeğin üzerine nane ve yağ eklenerek servis yapılır.

MALZEMELER (4 kişilik)

- 300gr parça et
- 300gr çiğ köftelik et
- 200gr iç yağı
- 150gr kuyruk yağı
- 1 su bardağı kıyılmış ceviz
- 1 adet orta boy kuru soğan
- 1 su bardağı nohut
- 3 su bardağı ince bulgur
- 1 yemek kaşığı biber salçası
- 1 yemek kaşığı pul biber
- 1 adet yumurta
- 4 yemek kaşığı irmik
- biraz sumak ekşisi
- karabiber
- tuz

patlıcan kebab

Kıyma Karıştırma kabına alınır, üzerine tuz, karabiber eklenir, yoğrulur. Diğer tarafta patlıcanları enine 4-5 cm boyunda kesilir. Kıymalardan ceviz büyüklüğünde parçalar alınır. Bir patlıcan, bir kıyma olacak

şekilde fırın tepsisine dizilir. Domatesleri dörde bölünür. Biberleri ve domatesleri de fırın tepsisine koyulur. Fırında pişirilir.

MALZEMELER

- birecik patlıcan
- kıyma (orta yağlı)
- taze biber
- karabiber
- domates
- tuz

Mangalda pişirmek için; Bir patlıcan, bir et olacak şekilde şişe dizilir. Biberler ve domatesler de ayrı şişlere dizilir ve mangalda pişirilir...

ŞAHİN TARIM

T İ C A R E T

30 yıllık
tecrübe...

Mehmet Salih ŞAHİN

Karşıyaka Mahallesi Birecik Fıstık Hali No:15 Birecik

Gsm: 0533 656 89 68 Tel: 0414 661 06 16

0414 661 06 16

su kabağı yemeği

Akşamdan ıslatılmış nohut ve et iyice pişirilir. Su kabağı kesilerek önce dış kabuğu, daha sonra içindeki çekirdekli kısım alınıp kuşbaşı şeklinde doğranır. Tencereye sıvıyağ konur, üzerine ince kıyılmış soğan eklenir. Kavrulan soğanların üzerine, doğranmış su kabağı, rendelenmiş domates, domates salçası, taze kırmızı biber, pul biber, tuz eklenip, ateşte biraz çevirdikten sonra, et suyu ilave edilir. Su kabağı pişene kadar kaynatılır. Su kabağı piştikten sonra sarımsak dövülüp yemeğin içine eklenir. Birkaç taşım daha kaynatılır. Üzerine kuru nane serpilip servis yapılır.

MALZEMELER (4 kişilik)

- 300gr parça et
- 1 su bardağı nohut
- 1 orta boy sukabağı
- 4 diş sarımsak
- 4 adet domates
- 1 adet kuru soğan
- 1 yemek kaşığı domates salçası
- 1 yemek kaşığı kurunane
- 1 tatlı kaşığı limon tuzu
- 2 tane kırmızı taze biber
- tuz

çarpana

Kurutulmuş sebzeler, daha önceden haşlanır. Bir süzgeç yardımı ile süzülür. Bir tencereye sıvı yağ eklenip, ince kıyılmış kuru soğan yağın içerisinde soldurulur. Üzerine domates salçası, biber salçası, tuz ekleyip, biraz kavurduktan sonra süzülen sebzeler ilave edilir ve iyice karıştırılır. Sonra üzerine karabiber ekleyip, yanında ince kıyılmış taze veya kuru soğan ve maydanoz garnitürleri ile servis yapılır.

MALZEMELER (4 kişilik)

- 500gr kurutulmuş patlıcan
- 500gr kurutulmuş biber
- 500gr kurutulmuş domates
- 1 orta boy kuru soğan
- 1 yemek kaşığı biber salçası
- 1 yemek kaşığı domates salçası
- 1 tatlı kaşığı pul biber
- karabiber
- tuz

tıklıya çorbası

Önceden ıslatılmış nohut ve et pişirilir. Süzölmüş yoğurt ile yumurta iyice çırpılır. Et suyunun içine yıkanmış pirinç ilave edilir ve iyice pişirilir. Yoğurt, et suyu ile ılıklaştırılır. Kaynayan çorbanın içerisine yavaş yavaş dökülür ve biraz daha kaynatılır. Diğer tarafta yakılan yağ ile kuru nane, çorbanın üzerine dökülüp servis yapılır.

MALZEMELER (4 kişilik)

- 300gr parça et
- 1 su bardağı nohut
- 1,5 su bardağı çorbalık pirinç
- 1kg süzme yoğurt
- 1 adet yumurta
- 1 yemek kaşığı kuru nane
- yarım çay bardağı sıvı yağ

Ziya Usta

0414 652 38 22 • 0535 394 64 58 • 0535 929 02 75

Kale Altı No: 25 / Birecik

Sakarya Nehrinden Fırat'a Uzanan Tarihi Köprü

es Oda Projeleri ile
arasi ticaret
ni geliştirmeye
den Polatlı Ticaret
Birecik T.
Odası ile e
ekolu imza
a Kalkınma
n mali deste
Polatlı Tica
Sakarya N
an Tarihi
açılış toplant
Proje orta
retel ve Sana
n da katılım
açılış toplant
Dünya yapıldı
anısına Ankara
misi Nihal
Polatlı Kaymakamı
ledim Tunçer
edive Başkanı
dizkaya, Polatlı
u Tolgahan
Polatlı Emniyet
zer Şimdi, Polatlı
ası Yönetim Kurulu
İlti Sakarya, Birecik
Sanayi Odası
urulu Başkanı
ar, Polatlı Ticaret
is Başkanı Yaşar
k, Birecik Ticaret

ve Sanayi Odası Meclis
Başkanı Hüseyin Yağar,
Polatlı Organize Sanayi

Kalkınma Ajansı'na
teşekkür ediyorum"
dedi.

İstiklal

Kurucu: Sevim IŞIK

Yıl: 10

Sayı 2837

28 Ocak

Perşembe

2016

KDV Dahil: 50 Krş

Gazetesi

görebilmek,
görebildiğinden mana
çıkarmak,
ders almak, düşünmek,
zekayı terbiye etmektir.
M. Kemal ATATÜRK

M2 - 231L
Hacı
Mehmet Ağaoğlu
(İSTİKLAL-7)
0537 832 60 11

Yeni kardeş Birecik TSO

BTO ile PTO kardeş oda oluyor

BİRECİK TİCARET VE SANAYİ
ODASI BAŞKANLIĞI

Polatlı Ticaret
odası Başkanı Ulvi
Sakarya, Birecik
Ticaret Odası ile
imzalanacak kardeş
Ticaret Odası protokolü
hakkında bilgi verdi.

Polatlı Ticaret Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
Ulvi Sakarya, Birecik
Ticaret Odası ile
imzalanacak kardeş
Ticaret Odası protokolü
hakkında bilgi verdi.

Birecik İlçesi ile Polatlı
arasında Fırat
Nehrinden Sakarya
Nehrine uzanan tarihi bir
proje. Projenin ilk
kapsamı olarak Birecik
Ticaret Odası'nın bize
ziyareti bugün
gerçekleşecek.
Projelerimizi,
akreditasyon
çalışmalarımızı ve
onlara verebileceğimiz
destekleri görüşeceğiz.
Akşamda
protokolümüzle birlikte
bir yemek yiyeceğiz hep
beraber. Hem
yemeğimizi yiyeceğiz
hem de konuşacağız.

sanayilerimizin
ziyaretleri, organize
sanayilerde ki firmaların
ziyaretleri olacak.
Onlarında ellerinde
organize sanayileri var
ama henüz bir yatırım
alamamışlar. Bu
kapsamda da yine biz
onlara destek vereceğiz"
dedi.

Bu kaynaşmadan
ana beklentimiz
karşılıklı ticaret

Birecik Ticaret Odası
ile imzalanacak kardeş
oda protokolünden
hektarlarını açıklayan

Polatlı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ulvi Sakarya

Bunlar sattıkları ürünleri
alacağız üyelerimizle
tanıştıracağız. Onların
bizden alacağı bizim
onlardan alacağımız
ürünler her iki tarafa

Ticaret Odasıyız onlarda
Ticaret Odası. Bu
kaynaşmadan ana
beklentimiz karşılıklı
ticaret ve birbirimizi
desteklemek. Bize göre
her şey bir anda. Bizim

faaliyetimizi
güçlendirecek. Bu
ilk kardeş odamız
Fatsa, Beypazarı da
sonra protokolünü
hazırladık ama
gidemedik Aydın T.
ila kardeş oda
olumuzun
lan Birecik'te de
ş oda
olumuz bu
Aydın

Sakarya'dan Fırat'a bir medeniyet ve kültür buluşması...

Polatlı ve Birecik Ticaret Odaları, Ankara Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen "Sakarya'dan Fırat'a Uzanan Köprü Projesi" kapsamında bir araya geldi. Bölgesel kültürlerin buluşmasını sağlayacak olan bu projenin en önemli kazanımı ise "Tarihi Mili ve Birlik ve Beraberlik" olacak. Haber 4, Sayıda

Kuşoğlu
enerjiyi
sordu!

CHP Ankara
Milletvekili
Bülent Kuşoğlu,
Enerji Bakanı
Berrak Albayrak'ın
cevaplaması
istemiyle TBMM
Başkanlığı'na
soruyu önergesi
verdi. 3'de

Huzurevi

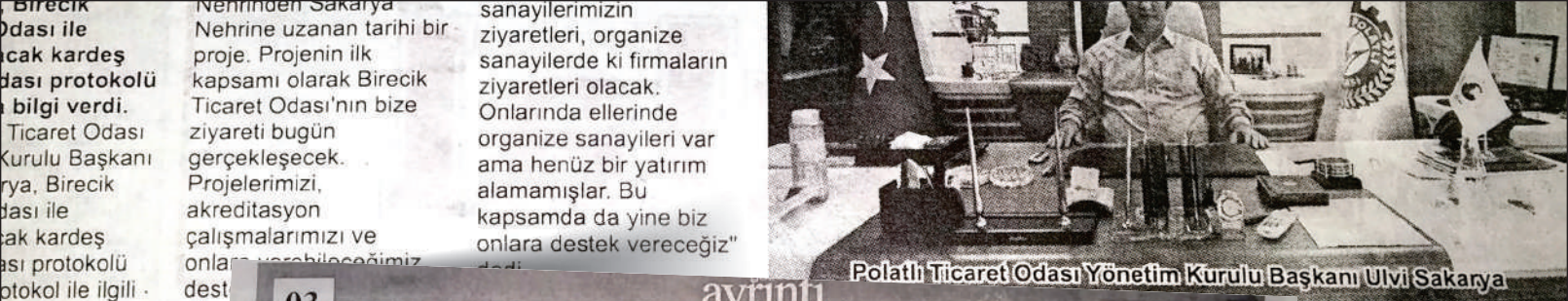
Ankara

recik USB ekulomünde
nin lokomotifli olacak
Kaymakamı Deniz Zeyrek, Birecik Organize
nin kurulacağı arazi

Fırat'tan S ticaret

Polatlı Ticaret Odası
ile Birecik Ticaret
Odası arasında
imzalanacak olan
kardeş oda protokolü
Fırat'tan Sakarya'ya
ticaret köprüsü olacak.
Polatlı Ticaret Odası

Polatlı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ulvi Sakarya

03

ayrıntı

28 OCAK PERŞEMBE

BİRECİK RESMEN KARDEŞ İLÇEMİZ

Sakarya Nehrinden Fırat'a Uzanan Tarihi Köprü" projesi ile Polatlı ve Birecik ticaret odaları arasında tecrübe paylaşımı ve etkileşimi ile kurumsal yapıların güçlendirilmesi amaçlanıyor.

Dua Tepe

28 OCAK 2016 PERŞEMBE

Yıl: 12

Sayı: 3566

KDV.D. 50 Kır

BÜYÜK PROJE İÇİN MZALAR ATILDI

Ankara Kalkınma Ajansı tarafından destek sağlanan Polatlı Ticaret Odası'nın Sakarya Nehrinden Fırat'a Uzanan Tarihi Köprü projesinin açılış toplantısı gerçekleşti.

Proje ortağı olan Birecik Ticaret ve Sanayi Odası'ndan da katılımcıların yer aldığı açılış toplantısı İkbalkhan Otel'de yapıldı. Ankara Vali Yardımcısı Nihat Nalbant'ın da katıldığı

BTSO ve PTO ilçe protokolünü ziyaret etti

ikikla

Sakarya'ya köprüsü

Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ulvi Sakarya

gibi hepimiz kardeşiz, biz Polatlı'dan Fırat'a güzel bir köprü kurarak kardeşliğimizi pekiştireceğiz. Heyetlin daha sonraki ziyaretleri Polatlı Belediye Başkanı Mürsel Yıldızkaya'ya, Birecik Belediye Başkanı Mürsel Yıldızkaya'ya, Polatlı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ulvi Sakarya'ya ve Birecik Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nihal Nalbant'a yapıldı. Proje ortağı olan Birecik Ticaret ve Sanayi Odası'ndan da katılımcıların yer aldığı açılış toplantısı İkbalkhan Otel'de yapıldı. Ankara Vali Yardımcısı Nihat Nalbant'ın da katıldığı

araya gelidimi ve güzel bir sosyal etkileşim olduğunu belirtti. Heyetlin daha sonraki ziyaretleri Polatlı Belediye Başkanı Mürsel Yıldızkaya'ya, Birecik Belediye Başkanı Mürsel Yıldızkaya'ya, Polatlı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ulvi Sakarya'ya ve Birecik Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nihal Nalbant'a yapıldı. Proje ortağı olan Birecik Ticaret ve Sanayi Odası'ndan da katılımcıların yer aldığı açılış toplantısı İkbalkhan Otel'de yapıldı. Ankara Vali Yardımcısı Nihat Nalbant'ın da katıldığı

CAKIR
re kalifiye eleman alınacaktır.
emeği
48 26 34,
BART-MART 2016
AM TARİFESİ
2 20 kuruştur.
namlarda %10'e kadar aylık
arda %30'a kadar indirim
veren firmalara ayrıca
BÜRO:
Cumhuri
Gad. Kon
Polatlı A
TIR, 031
gazetesi
www.ist
"Gazetemiz"
ayrıntı
RESMEN

Birecik'te tarihi çarşılarından günümüze ulaşan bir yapı mevcut değildir. İlçemiz, tarih boyunca bir ticaret merkezi olmuştur. İlçemizde bulunan çarşılar sırasıyla şöyledir;

Uzun Çarşı

İlçemizin en eski çarşısı olup, 1950 yılına kadar çarşıda bulunan dükkânların tamamı taş yapıydı. Memluklar döneminden kalan bu dükkânların çoğu, günümüzde yıkılarak değiştirildi. Uzun Çarşı, çift taraflı dükkânlarla bezeli olup, günümüzde kapalı çarşı haline getirilmiştir.

Attar Pazarı

Uzun Çarşı'nın yanında olup, Kuzeye doğru uzanan çarşıdır. Günümüzde tek katlılık karakterini korumaktadır. Pazarın ortasında ise Tarihi Çarşı Camisi bulunmaktadır.

Nalbantçılar Çarşısı

Uzun çarşının ortasından Kuzeye doğru ayrılan sokakta bulunan mağaralar, Nalbantçı ustalarının bulunduğu mevki idi. 1970 yılına kadar Nalbantçılık mesleği devam ediyordu.

Demirciler Çarşısı

Cuma Pazarı'nın kuzeye doğru uzanan çarşının tamamı Demirciler Çarşısıdır. Günümüzde hala eskisi gibi birkaç demirci ustası geleneği devam ettirmektedir.

Saraçlar Çarşısı

Kalenin, Bağlar Çarşısına ve Hal Pazarına çıkan çarşısıdır. Günümüzde saraçlardan eser kalmamıştır.

Küçük Çarşı

Saraççılar Çarşısının bitişiğinden başlayıp, Bağlar Kapısına kadar giden çarşıdır. Bu çarşının bazı bölgelerinde tarihi dokular halen bulunmaktadır.

İskele Çarşısı

İlçemizin Fırat kenarında bulunan çarşısıdır. Tarihi Birecik İskelesi, tarihin derinliklerinden bu yana hem gemilerin inşa edildiği tersane olarak kullanılmış, hem de çarşısıyla en çok alışveriş yapılan bir mekân olmuştur.

Kaliteli ve doğal ürünler kullanılarak
usta ellerle hazırlanmış
birbirinden farklı lezzetler...

Düğün Yemek Organizasyonu • Taziye Yemek Organizasyonu • Özel Davet • İş Yerleri Tabldot Yemek

BRANBUT ADWORKS

Karşıyaka Mahallesi Eski Nizip Yolu Gap Fıstıkçılar Sitesi No: 10 / **Birecik**
Fabrika: 0414 661 03 55 **Gsm:** 0544 966 00 63 **e-posta:** isiksanyemek@gmail.com

www.isiksancatering.com

İlçe merkezinde ve Fırat nehrinin doğu yamacında, doğal, sert kalker kayalık tepe üzerine kurulmuştur. Kalenin ilk inşa tarihi hakkında farklı görüşler vardır. Üzerinde inşa edildiği beyaz kalker tepeden dolayı Beyaz Kale (Kal'etül Beyza/Beyda) denilen yapı 13. yüzyılda inşa edilmiştir.

Birecik Kalesi, Romalılar (M.Ö.30-M.S.395), Franklar (M.S.1098-1150) ve Memlûkler Dönemi (1277-1484) olmak üzere üç defa onarım görmüştür. İlçemizin tarihi gelişimi içerisinde yapılan, zaman zaman yıkılan ve onarılan,

hala kalıntıları bulunan İÇ KALE ve DIŞ SURLARI önem arz etmektedir. Birecik ilçe merkezini çevreleyen surlar, büyük bir tahribata uğramış, günümüze ancak bazı burç

kalıntıları ve kısmen ayakta kalan iki kapısıyla gelebilmiştir. Ne zaman yapıldığı tam olarak bilinmeyen surların iki kapısı, bir burcu ve bir duvarında kitabe bulunmaktadır. Bu kitabelere dayanarak 1483 yılına, Memlûklü Dönemine tarihlenmektedir. Bağlar Kapısı ve Meydan Kapısı da bilinen Birecik surlarının günümüzde ayakta kalan iki kapısıdır. Bunlar Urfa Kapı ve Meçan Kapıdır.

urfa kapi - meçan kapi

Sağlam durumda günümüze ulaşabilen tek şehir kapısıdır. Sur dışına açılan doğu kapısını boydan boya dolaşan şerit kitabeye göre 1483'te Memluklu Sultanı Kayıtbay tarafından Yunus es-Şerefinin yönetiminde yaptırılmıştır. Urfa Kapi'nın ana yapım malzemesi kesme taştır.

MEÇAN KAPI

Kısmen yıkılmış bir bölümü, günümüze kadar gelebilmiştir. Kapıyı batı ve güneyden kuşatan şerit kitabeye göre, bu kapının da Memluklu sultanı Kayıtbay'ın emriyle, Yunus es-Şerefinin yönetiminde yapıldığı anlaşılmaktadır. Kapının yapılış tarihi 1484'tür. Bu gün bakımsız bir durumda olan Meçan Kapi'nın kuzeybatı ve doğu duvarları tümüyle, güney duvarı ise kısmen ayakta.

Alaburç

birecik surları

İlçeyi kuşatan surlar günümüze büyük bir tahribatla, ancak bazı burç kalıntıları ve kısmen ayakta kalan iki kapısıyla gelebilmiştir. Ne zaman yapıldığı bilinmeyen surların, iki kapısı, bir burcu ve bir duvarında kitabe bulunmaktadır. Bu kitabelere dayanarak 1483 yılına, Memluklu dönemine tarihlenmektedir. Birecik surlarının günümüze gelebilen iki kapısı; Urfa Kapi ve Meçan Kapi'dir. Bağlar Kapi ve Meydan Kapi ise günümüze ulaşmamıştır.

Mezarı Kurtuluş mahallesindedir. Asıl İsmi Davut Muciruddin'dir. Künyesi Ebu Süleyman'dır.

Lakabı Melik'i Zahir/Dahir'dir. Sultan Selahaddin Eyyubi'nin oğludur. Zilhicce Ayında 1177 Yılında Mısır'da Kahire şehrinde dünyaya geldi. Doğduğu sırada Sultan Selahaddin, Şamda'ydı. Sultan Selahaddin'in 12. sıradaki oğluydu. Doğumunu, Kadı Fadıl bir mektup ile Selahaddin'e müjdeledi. Mektubunda, "Bu çocuk ile 12 yıldız tamamlandı. Allah yıldızlarını Hz. Yusuf'un (a.s) yıldızlarından ekleyerek artırsın." diye dua etti. Ve altına Abbasi Halifesinin doğan yeni oğlu Muizzuddin için bir şiir ekledi.

Davut Muciruddin ilk tahsiline Kadı Fadıl Ebu Süleyman İbn-i Banya-si'nin yanında başladı. Uzun süre devrin medreselerinde okutulan ilimleri okudu. Daha sonra kendisine icazet verildi. Hocaları arasında Ebu Muhammed Biri (Birecikli), Ebul Kasım el-Buseyri, Ebu Abdullah Muhammed bin Ali Harrani, Ebul Hasan Ahmet bin Hamza, bulunmaktadır. Gençliğinde, kardeşi Halep Emiri Melik Zahir Gazi'nin yanında oturur, onun divanına katılırdı. Kardeşi, çocukları dünyaya gelmeden önce Davud'a, Birecik Emirliğini vaat etmişti. Bu vaat üzerine ona Birecik ve Merzeban kalelerini, ikta usulu ile verdi.

Davut Muciruddin, Miladi 1 Eylül 1234 yılında, gece Birecik'te bir rivayete göre ishalden vefat etti. (Kabri Kurtuluş Mahallesindedir.) Âlimleri seven, edebiyatçıları koruyan bir zat idi. İslama bağlı, zahid ve abid bir insandı. Bazen sohbet sırasında, "kim Selahaddin'e bakmak istiyorsa bana baksın, zira evlatları arasında ona en çok benzeyen benim" derdi. Vefatından sonra Halep Emiri 2. Melik Zahir'in (Giyaseddin Osman) oğlu Melik Aziz, Birecik'e tayin edildi.

Sultan Selahaddin Eyyubi'nin oğlu **MELİK'İ ZAHİR**

Çiftlik Tarım

Z İ R A İ İ L A Ç B A Y İ

ilaçlama makinaları

çapa makinaları

zirai ilaç

ve tüm tarım aletleri

birecik - halfeti yetkili bayi

Ziraat Bankası

5 YIL

%0 FAİZ

%50

HİBE

tel : 0414 652 68 72

gsm: 0538 745 61 00

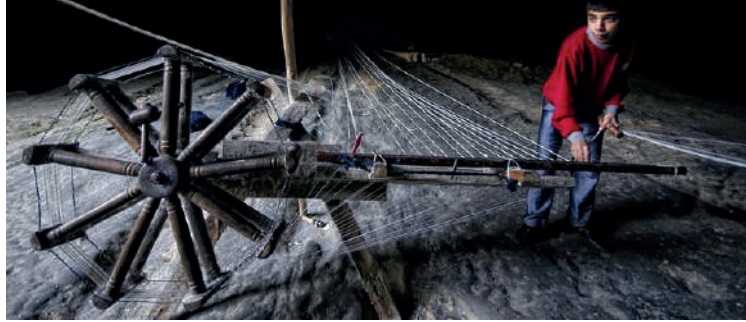
0542 517 75 50

birecik

Eski bir ticaret merkezi olan Birecik'teki çarşıların ve el sanatlarının çok az bir kısmı tarihi kimliğini koruyarak günümüze kadar gelebilmiştir. Uzun çarşı, Urfa Kapısı Çarşısı, Küçük çarşı, Demirci Pazarı, Attar Pazarı, Köşker Pazarı, Keçeci Pazarı, Çulcu Pazarı Birecik'in bilinen çarşı ve pazarlarıdır.

Teknolojinin ilerlemesi ve dolayısıyla Sanayileşmenin gelişmesi neticesinde, Birecik'in tarihi el sanatlarından olan dokumacılık, kilimcilik, kendircilik, bakırcılık günümüzde hemen hemen ortadan kalkmış durumdadır. Kendircilik, keçecilik, köşkercilik ve çulculuk (semercilik) zanaatları, az sayıda iş yeri ve usta tarafından günümüzde devam ettirilmektedir.

kendircilik

Fırat kıyılarının kendir bitkisi yetiştirmeye elverişli olması, Birecik ilçesinde bu sanatın gelişmesine neden olmuştur. Kendirin kibritinden ayrılması işi, evlerinde kadınlar tarafından yapılır. Daha sonra kendir lifleri evlerde ve Fırat'ın iki yakasında kurulan "Kabiye"lerde halat haline getirilirdi. Büyük bir maharet ve ustalık gerektiren bu sanat, fabrika türü naylon halatların üretilmesiyle önemini kaybetmiştir. Kendircilik, az da olsa günümüzde bazı ustalar tarafından sürdürülmektedir.

En eski Türk sanatlarından olan keçecilik, Birecik'te keçeci pazarında icra edilmektedir. Yakın zamana kadar bu çarşıda 8-9 dükkan ve çok sayıda usta tarafından sürdürülen bu sanat, günümüzde üç dükkan ve birkaç usta tarafından devam ettirilmeye çalışılmaktadır.

Keçecilik Birecik'te uzun yıllardan beri hâlâ devam eden ve son yıllarda teknolojiye yenik düşen bir sanattır. Keçecinin doğuş öyküsü ise şöyle olmuştur; Şanlıurfa'lı genç Keçeci ustalarından Salih Karcı bu sanatın mucidinin Ebu Said Libabid (Libabid: Arapça Keçenin çoğuludur.) adında bir zat olduğunu ve keçeyi nasıl icad ettiğini şöyle anlatmaktadır:

keçecilik

Ebu Saide Libabid bugün bizim yaptığımız gibi keçeciliğin bütün işlemlerini yerine getirmiş, ayakta tepme işleminden sonra açtığı keçenin yünlerinin birbirine kaynaşmadığını ve çabuk dağıldığını görmüş, tepme süresinin az olduğu kanaatine vararak tepmeye devam etmiştir. Ancak bir daha bir daha açtığında, yünlerin kaynaşmadığını yeniden gözlemiştir. Tepme işine 40 gün devam eden Ebu Said, yine başaramayınca üzüntüsünden ağlamaya başlamış. Hem ağlayıp hem tepmeye devam ediyormuş. Keçeyi açtığında göz yaşlarının düştüğü yerlerde yünlerin kaynaştığını büyük bir sevinçle fark etmiş ve böylece tepme işlemi sırasında yüne su vermek gerektiğini öğrenmiştir.

yapılan keçe türleri

Ev Keçesi: Evlerde günlük yaygı olarak kullanılan bu keçeler siyah, mor yada beyaz renkli olurlar. Üzerleri nakışlı olup 2cm kalınlığında yapılırlar.

At Keçesi: Çıplak atın üzerine atılarak eğe vazifesi görür. Bazen üzerine eğe yerleştirilir. 2cm kalınlığında olan keçenin üzerinde değişik renklerde zikzak ve ay yıldız nakışları bulunur.

Sedir Keçesi: Ev keçesi gibidir. Sedir üzerine serildiğinden ölçüleri buna göre ayarlanır.

Çoban Keçesi: "Kepenek" adıyla da anılan bu keçe türü, çobanlar tarafından giyilmektedir. Beyaz ya da mor yünden yapılan bu keçe, genellikle nakışsız olmaktadır. Ancak göğüs kısımlarının nakışlı olanlarına rastlamak mümkündür. Tek parça halinde yapılan, yaz güneşinde kalın gölge sağlamasından dolayı serinlik, kışın ise sıcaklık veren çoban

keçeleri dikişli ve dikişsiz olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Ustalık ve itina işlemesi bakımından bunların dikişsiz türleri daha değerlidir.

Kış Keçesi: Beyaz yünden, düz ve nakışsız olarak yapılan bu keçelerin çevresi “çirtik” tabir edilen zikzaklı bir şekildedir. Yapıldıktan sonra yün boyası ile tamamen turuncu veya pembe renge boyanır. Kış aylarında evlerde ağırlanan misafirlerin oturdukları yün minderler üzerine serildiğinden ebatları alttaki minderlerin ölçüsüne göre değişmektedir.

çulculuk (semercilik)

Merkep ve at gibi binek hayvanların üzerine atılan semerleri yapan ve bu sanatla uğraşanlara çulcu denir.

Eskiden deve üzerine atılan ve “havut” denilen planların da bu meslekle ilgisi vardır. Fakat deve neslinin, gittikçe tükenmekte olması bu sanatın Birecik’te yok olmasına neden olmuştur.

Günümüzde taşımacılığın motorlu araçlarla yapılması neticesinde at, eşek ve deve gibi hayvanlar önemini yitirmiş, dolayısıyla “çulculuk” zanaatı 1-2 dükkan dışında hemen hemen terk edilmiştir.

BİRECİK’TE KEÇENİN YAPILIŞI:

Yünler, kiriş gerilmiş ağaç yaya hallaç tarafından tokmakla vurulmak suretiyle kabartılır. Yere serilen amerikan bezi üzerine ham keçeden kesilmiş renkli nakışlar dizilir. Bunların üzerine kabartılmış yünler serilir. Serilen yünler el ile sulanarak yerde ağaç bir direğe rulo yapılmak suretiyle sarılır. Rulonun her iki ucu ve çevresi kendir ile iyice bağlanır. Ayakta tepme işlemine geçilir. Keçenin büyüklüğüne göre iki ya da beş kişi ile yapılan tepme işleminde rulo ayakla ileri geri hareket ettirilerek vurulur. Yarım saat süren bu ilk tepme işleminden sonra rulo açılır.

Keçenin dağınık kenarları düzlenir. Tekrar su serpilerek ağaç direğe sarılır. Üç saat sürecektir olan ikinci tepme işlemi başlar. Bu işlem sonunda yünler sıkışmış, ancak birbirine tam olarak kaynaşmamıştır. Buna “Ham keçe” denilmektedir. Sıra ham keçenin pişirilmesine gelmiştir. Mahmut Paşa Hamamı’nın ılık bölümüne götürülen keçe, bir insanı kucaklayıp göğüsle dövebileceği bir şekilde katlanır ve hamamın sekisi üzerinde çevrilerek suretiyle göğüsle dövülür. Keçeyi göğüsleyeninin teri, hamamın sıcaklığı ve su, yünlerin iyice kaynaşmasını sağlar. Beş saat süren bu işlem çok yorucu olur, sanatın en zor yanındır.

Hamama getirilen keçenin eğrilmiş kenarları düzlenir, tekrar direğe sarılarak 15-20 dakika son tepme işlemi yapılır. Bundan sonra hazır duruma gelen keçe açılarak gölge yada güneşte kurumaya bırakılır.

Günümüzde hamamda göğüsle dövme işlemi tamamen terk edilmiş olup, bu işlem dükkânlarda makineler ile yapılmaktadır.

saraççılık

Birecik'te saraççılık hâlâ devam etmekte olup, yalnız eskiye oranla bu işle uğraşanların sayılarında azalma görülmektedir. "Kösele" denilen kalın deri ve normal ince deri ile hayvana, koşum takımları, kemer, silah kılıfı, mermi kılıfı, çanta gibi avcı gereçlerinin yapıldığı sanata saraççılık, bu işle uğraşanlara da saraç denir.

Ata ve atçılığa verilen önem dolayısıyla saraççılığın eski Türk Sanatları arasında önemli bir yeri vardır. Birecik'te eskiden 20-25 dükkân yer alırken, günümüzde ancak 2-3 dükkân kalmıştır. Özellikle atın toplum hayatındaki yerini kaybetmiş olması, saraççılık sanatının gerilemesine sebep olmuştur. Saraççılık sanatında deri malzeme yanında toka, düğme, çit çit, zincir gibi metal malzemeler de kullanılmaktadır.

ağaç oymacılığı

Birecik ilçemiz bir kültür şehridir. Birecik evlerinin kapı, pencere, dolap kanatlarına sandık ve ayna gibi diğer ahşap eserlere bakıldığında ağaç oymacılığının, Birecik'te çok eski ve parlak bir geçmişe sahip olduğunu anlıyoruz.

Marangozluk sanatı, Birecik'te ustalar tarafından sürdürülmektedir. Bu ustalar Marangoz Pazarı denilen çarşıda halen sanatlarını sürdürmektedirler. Çabuk tahrip olan eserler olduğundan, bunların çok eski örnekleri günümüze kadar gelememiştir.

Kapı ve pencere kanatları dışında Birecik'te ağaç oymacılığın güzel örneklerine oda duvarları kaplamalarında, tavanlarda, sandıklarda ve ayna çerçevelerinde rastlanılmaktadır.

BİLGİN

SİGORTA

ARACILIK HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.

NEOVA
SİGORTA

Zincirleme trafik kazasını hasarsız atlatmak

FAZLA İYİMSER BİR TABLO

NEO KASKO'da şansa yer yok...

Merkez: Meydan Mah. 10 Temmuz Cad. / BİRECİK

tel : 0414 652 74 40

fax : 0414 652 73 40

gsm : 0533 652 74 40

0542 652 74 40

0553 652 74 40

Şube : KaraotlakMah. Nazım Hikmet Cad. / HALFETİ

tel : 0414 751 10 05

bilginsigorta@hotmail.com

Sayın Bedri Alpay tarafından hazırlanıp, edisyonu Adil Saraçoğlu'nca yapılan ve 1986'da Şanlıurfa'da yayınlanan "Şanlıurfa'nın Şairleri" adlı yapıtta 10 Birecikli Şair yer almaktadır.

Adı veya Takma Adı;

- 1- Atıf
- 2- Halis (Abdurrahman)
- 3- Hamdi(Ahmet)
- 4- Kani Baba
- 5- Lami (Mustafa)
- 6- Lazip (Abdulkadir)
- 7- Namık Ekrem
- 8- Razi
- 9- Sakıp(Emin)
- 10- Selim

kani baba

Kani Baba 1874 yılında Birecik'te dünyaya gelmiştir. Asıl adı Hanifi'dir. Kâni ismini önceleri mahlas olarak kullanmış, sonradan asıl ismi yerine Kâni ismini seçmiştir. Babası Gannaç Abdullah diye bilinen Abdullah Efendi'dir. Tahsilini Birecik Rüştîye'sinde tamamlamıştır (1890). Daha sonra Hacı Sadık Efendiden Gülistan, Bostan ve Hafız-ı Şirazi, Urfalı Hamid Hoca'dan Mülteke, Mahmut Paşa Camii imamı Hacı Hüseyin Hoca'dan Mülteke ve Kaside-i Bürdeyi okumuştur. Lazkiye Mevlevi Dergahından Mehmet Sabri Dede'den 1899 senesinde 'mesnevi' okumuş ve son zamanlarına kadar Mevlana Hazretlerinin bu eseri onun için ilham kaynağı olmuştur. Çeşitli yerlerdeki memuriyetinden sonra 1908 harbinin ilanı üzerine vazifesinden istifa ederek Birecik'e dönmüştür. Daha sonra Halep Telfraf Başmüdürlüğüne tayin edilen Kani Baba bu vazifede altı ay kaldıktan sonra tekrar Birecik'e dönmüştür. Bu sıralarda Mukavelat Muhassislîği'ne talip olmuş, imtihanına Urfa'da girdiği bu memuriyete, muvaffakiyetine binaen tayin edilmiştir.

Bir ara İskenderun Mukavelat Muhassislîğine nakledilmiş, burada üç yıl kaldıktan sonra 1914 yılında birinci dünya harbinin ilanı üzerine orduya girmiştir. Ordudaki görevini ise üç sene müddetle Tarsus İstasyon Komutanı olarak idame etmiştir. Kani Babanın hayatında göstereceği en büyük insani faaliyeti Halepin düşmesinden sonra vuku bulur. Halep düşmüş, felaket başgöstermiştir. kolordu ile beraberinde bulunan külliyatlı miktarda altını, parayı ve eşyayı kurtarıp Ayıntap'a teslim etmiştir.

1923 te kurulan Birecik Ticaret Odası Başkâtipliğine atanmış olup bu görevde 1926 tarihine kadar kalmıştır. Sonraları tayyare cemiyeti şubesi kitabeti vazifesini deruhte etmiş, milli harekette urfaya kadar gitmiştir. 1948 pazar günü bir sancı neticesi bu fani hayata gözlerini yummuştur.

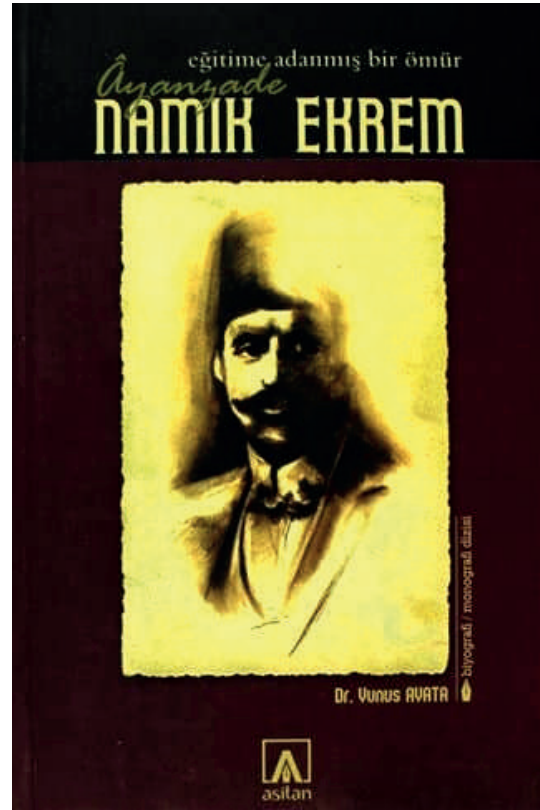
Birecikli Kani Baba, günümüzden çok uzaklardaki bir derviş gibi yaşamıştır. Şair olmakla beraber, başıboş yenileşme devresi cereyanına ayak uyduramamış, eski aruz divan şiirinden kopamamıştır.

Kani baba seçmiş olduğu eski tarz divan şiirinden dolayı vasat bir şair olarak kayıtlara geçmiştir. Fars ve Arap lisanlarına olan vukufiyeti sebebiyledir ki şiir lisanı oldukça terkiplidir. Apaçık bir Fuzuli tesiri yanında İran ve Arap edebiyatının tamlamalarına da sıkça rastlanır eserlerinde. Kani Baba gerçekten bir şair ve edip mizacına sahiptir ve etrafındakileri unutturacak derecede bir üstünlüğü vardır.

Şiirleri topluca basılmış değildir. Hürriyet Kasidesi ünvanlı yazısı o zaman Halep'te çıkan Sada-yı Şehbal ve Adana'da çıkan Yaşasın Ordu gazetelerinde neşredilmiştir. Hususi hayatında hiç evlenmemiştir.

Kani Baba'nın Eserlerinden Biri

Bak ne hikmettir, ne fitrattır ne nimettir balık
Şüphe yok bahşaiş-i asar-ı kudrettir balık
FARH ile ŞABUT, HAVARA ve mübarek CARIYE
Yad olur bu nam ile şaiyan-ı hayrettir balık
Pek lezizdir taamina, der bayı geda
Bir gıdayı cismi can daru-yu sıhhattir balık
Bir Şabut bir şişe mey bir sak-i ğilmen ile
Neşe efzayı sefayı bezm-i iştarettir balık
Kadrini taktir eder elbette Far'ın ehli zevk
Şevki bahşa-yı Kulup ehli ülfettir balık
Var hele asma kebapıyla pilakisinde zevk
Baisi çelbi muhabbet zevk-ı subettir balık
İstemem Havara'yı bestir bana bir cariyeye
Kani'a geçse ele şayani hürmettir balık

namık ekrem

Namık Ekrem, Birecik rüştiyesini bitirdikten sonra Halep Sultanisi'nde lise öğrenimini yapmış sonra İstanbul'a giderek Mühendis okuluna girmiş, daha sonra öğretmen olmak amacıyla Darülmual-limin-i Ali'ye geçerek burayı bitirmiştir. Bir süre Bakırköy ve Mercan idadilerinden Öğretmenlik yapmıştır.

Namık Ekrem 1910 yılında Avam adlı gazetenin Başyazarlığını yapmış, 1911 yılında Erzurum Van ve Bitlis çevresinde Milli Eğitim Müfettişliği yapmıştır. 1915'te Kerkük Sultanisi Müdürü olmuş, bu görevde iken 1917'de yakalandığı Tifo hastalığından vefat etmiş, Ali Paşa mezarlığında toprağa verilmiştir. Koşuk ve düz olarak bir çok yazıları yayınlanmıştır.

Şanlıurfa ili, Birecik ilçesi'ne bağlı İnceler Köyü yakınındaki Keloşk Kale mevkiinde bulunan Geç Antik Çağ'a ait yapı kalıntısında, 13-29 Ağustos 2004 tarihlerinde bir mimari tespit çalışması gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya konu olan kalıntı grubu Türkiye Bilimler Akademisi'nin Birecik kırsal envanter çalışması sırasında tespit edilerek tarafımıza bildirilmiştir. Yapıların olağandışı oranda iyi korunmuş olması ve ilginç mimari özellikleri dikkate alınarak bir sezonla sınırlı bir mimari belgeleme çalışması öngörülmüştür. Çalışma süresince Birecik'teki Öğretmen Evi konaklama merkezi olarak kullanılmış, buradan karayoluyla her gün yaklaşık 1 saat süren bir yolculukla araziye ulaşılmıştır. Kalıntı grubunun, 1:25.000 ölçekli haritalarda gösterilen Keloşk Kale ile özdeş olduğu anlaşılmıştır. Ana amaç, mimari değerlendirmeye temel oluşturmak üzere mevcut kalıntıların rölövesini elde etmek olmuştur. Buna göre öncelikle, araziye yerleştirilen nokta ağından hareketle 1:50 ölçeğinde planlar hazırlanmıştır. Ardından, yapıların 1:20 ölçeğinde kesit ve cephe çizimleri yapılmıştır. Bunlara daha büyük ölçekli ayrıntı çizimleri de eklenmiştir.

Kalıntılar İnceler Köyü yakınında, çevreye egemen çıplak bir yükselti üzerinde yer almaktadır. Ana yaklaşım doğudandır. Burada önce tüm yapı alanını sınırlayan duvardaki kapıya ulaşılmaktadır. Kompleksi sınırlayan duvara ait kalıntılar yer yer takip edilebilmektedir. Sınırlamanın mutlak geometrik bir esasa dayanmadığı, topografya koşullarının dikkate alındığı anlaşılmaktadır. Alanda üç yapı bulunmaktadır. Bunlar güneydeki iyi korunmuş ana yapı, buna paralel kuzeye konumlanmış hücrelerden oluşan kanat ve nihayet doğudaki büyük yapıdır. Yapılar doğu-batı doğrultusunda yaklaşık 20m, diğer yönde 11m ölçülerinde bir

keloşk kalıntıları

iç avluyu sarmaktadır. İnşaat malzemesi sarımtırak renkli yerel kireçtaşıdır. Taşlar yapı grubunun hemen kuzeybatısındaki büyük taş ocağından çıkarılarak kullanılmıştır.

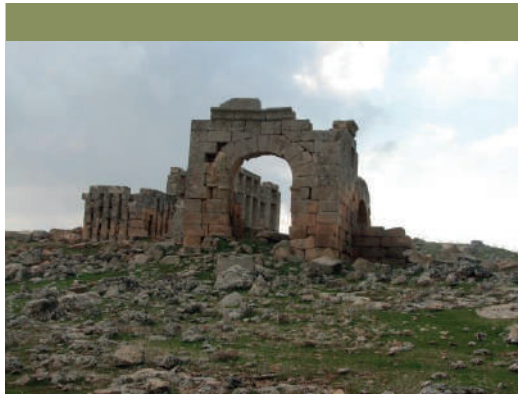
Ana yapı, iki katlı bir batı bölümü ile tek katlı bir ön bölümden oluşmaktadır. Batı bölümü 6.80m yüksekliğe, yani hemen hemen çatı seviyesine kadar ayakta ve tüm yapı yaklaşık 5.50x20.50m kenar ölçülerinde bir plana sahiptir. Ön bölümün kuzeyde bir kapısı bulunmakta, ana bölümle bağlantısı da bir iç kapıyla sağlanmaktadır. Kuzeydeki kapının, lentonun alt iki yanında bulunan profilleri mimari bezemeye ilişkin çok az sayıdaki ayrıntıdan biridir. Ana bölümün kuzeyde ayrıca bir kapısı daha bulunmaktadır. Yapıda kullanılan yapım tekniği taş karkastır. Sık aralıklarla büyük taş dikmeler yerleştirilmiş, arada kalan boşluklar küçük ve orta boy taşlarla doldurulmuştur. Yüzeyler büyük olasılıkla sıvanmıştır. Dolgulu karkas sistem ön bölümde daha iyi izlenebilmektedir. Burada dikmelerin arası 0.20m kadardır. Dolguların büyük ölçüde kalmamış olduğu batı bölümünde ise yapının iskeleti tüm çıplaklığıyla görülebilmektedir. Aynı yerde ayrıca birinci katı taşıyan ahşap kirişlerin oturduğu büyük konsollar da yerinde durmaktadır.

Opus Africanum olarak adlandırılan taş karkas inşaat tekniğinin örnekleri Anadolu'dan değil, daha çok Kuzey Afrika ve Pompei'den bilinmektedir. İ.Ö. 7. yüzyıldan itibaren Kartacave İ.Ö. 3. yüzyıldan itibaren de Pompei'deki veya Tuggave Timgad'daki inşaatlarda karşılaşılmaktadır. Benzer bir yapım sisteminin kullanıldığı Keloşk Kale'ye nispeten en yakın alan ise Kuzeybatı Suriye'deki Geç Antik manastırlar bölgesidir. Zaten Birecik ve civarını içine alan antik Osrhoene bölgesi

Suriye ile yakın ilişki içinde olmuş olmalıdır. Keloşk Kale, bunu doğrudan gösterecek, belgelenmiş ilk örnek olma özelliğini taşımaktadır.

Güneydeki yapıya paralel konumda bir de kuzey kanat bulunmaktadır. Yaklaşık aynı taban alanı ölçülerine sahip olmakta birlikte bu kanat, güney yapısının aksine çok kötü bir korunma durumu sergilemektedir. Bu yapı yan yana odalardan oluşmaktadır, iç mekanların derinliği yaklaşık 3.80m, genişliği ise 4.00m dir. Kuzey kanat doğudaki yapıya iyice yaklaşmaktadır, ancak bu yapıyla mimari ilişkisini aydınlatacak noktada veriler toprak üzerinde görülmemektedir. Kuzey yapısının inşaatında, ana yapıda olduğu gibi taş karkas sistemin kullanıldığını gösteren yapı parçası yoktur. Bu kanat, hücrelerden oluşan planının gösterdiği gibi yapı grubunun sakinlerinin konaklama mekanlarını içermiş olmalıdır.

Kompleksi doğudan tamamlayan yapı ise 9.60m uzunluğunda bir ana hacim ile kuzeyde bir yan bölümden oluşmaktadır. Bu yapının doğu mekânına, yarım daire biçimi taşımamasına rağmen, Kuzey Suriye'den bilinen benzer örnekleri dikkate alarak apsis işlevi vermek, dolayısıyla yapıyı bir kilise olarak yorumlamak mümkündür. Kilisenin biri batıda, diğeri güneyde, yapı grubunu sınırlayan çevre duvarının dışında kalan iki kapısı bulunmaktadır. Bu kapıya ait söveler de az sayıdaki mimari bezeme örneği olarak profilendirilmiştir. Kuzeydeki yan bölüm ana hacme kemerli bir açıklıkla bağlanmaktadır. Apsis ile ana mekân arasında da yine kemerli bir bağlantı bulunmaktadır. Yapı büyük bloklardan oluşan bir inşaat sistemi sergilemektedir. Bu gözlem hem duvar örgüleri hem de kemerler için geçerlidir. Doğuda, apsis kemerinin üzerinde korunmuş olan S profilli bir korniş, yapının cephesini sarmaktadır. Bu kornişin üzerinde bir üçgen alınlık oluşturulmuş, alınlığın ortasına, izlerin gösterdiği gibi, bir pence-re açıklığı yerleştirilmiştir. Kuzeydeki kemerin üzerinde ve güneyde de bir dizi pencerenin açıldığını gösteren düzenlemeler bulunmaktadır. Kuzeydeki pencerelerden biri sağlam durumdadır.

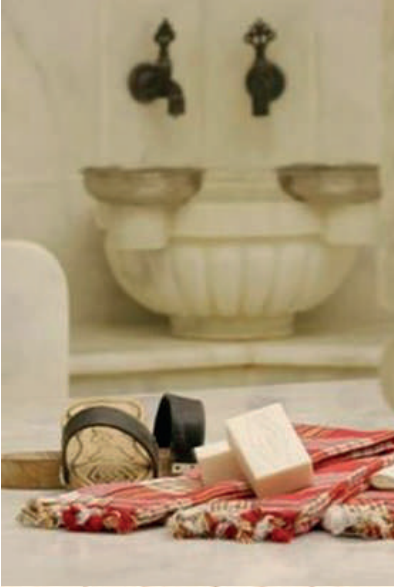

Ana yapının yaklaşık 40m kadar güneyinde, olası çevre duvarının da 17m kadar uzağında, kaya yamacına bir mezar oyulmuştur. Yalın bir kapısı bulunan tek açıklıklı mezar odasında, biri yarı işlenmiş durumda üç kline görülmektedir. Yapıların doğusunda, yamaçta iki büyük sarnıç yer almaktadır. Kaya zemine açılmış sarnıçlar, aşağıya doğru genişleyen bir yapı göstermektedir. Ağızları büyük bloklarla çevrelenmiştir.

Keloşk Kale yapılar grubunun yerleşim planı, yapıların mimari özellikleri, Kuzey Suriye, Halep çevresi ile akraba görüntüler, bu kompleksi bir manastır olarak teşhis etmeye olanak vermektedir. Suriye yapıları genellikle 5.-6. yüzyıllar arasına tarihlenmektedir. Keloşk Kale yapılarını da bu etki

dairesi içinde görmek, Suriye ile ilişkili bir Geç Antik manastır kompleksi olarak yorumlamak çalışmanın ilk değerlendirmeleri arasındadır. Ana yapıda kullanılan taş karkas inşaat tekniğinin benzeri Anadolu'da henüz belgelenmemiştir. Bu açıdan da Keloşk Kale çalışması özgün bir katkı getirmektedir.

İlçemizde 1800'lü yılları anlatan Nahru Zahab isimli eser sahibi ilçedeki hamam sayısı altı olarak göstermektedir. Fakat Günümüzde bilinen hamam Beş adettir. Bu Beş hamamdan sadece üçü kullanılmaktadır.

Mahmut Paşa Hamamı

Kalenin Urfa Kapısının girişinden 50 metre sonra Mahmut Paşa Camii'nin yanında yapılmış bir hamamdır. Camii ile beraber 1573 yılında yapılmıştır. Günümüzde halan kullanılmaktadır.

Hasan Baba Hamamı

İlçemizin Merkez Mahallesinde Kaledibi olarak adlandırılan mevkidedir. Kuzey Kapısında Bulunan kitabe 1852 yazılıdır. Bu Tarihin yapılış tarihi veya tamir tarihi olduğu hususunda bir fikir elde etmek mümkün değildir.

Küçük Hamam

Cumhuriyet Mahallesinde bulunan Mağara Camii'nin yanındadır. İlçemize giriş kapılarından birisi olan Meçan Kapı'nın girişinden 100 metre sonradır. Ne zaman yapıldığı hususunda herhangi bir bilgi mevcut değildir.

Mısırlı Hamamı

Kalenin Bağlar Kapısı girişinden 50 metre sonra Sadettin Camii'sinin yanındadır. Bundan 15 yıl öncesine kadar kullanılmakta olup şu anda kullanılmıyor. Ne zaman yapıldığı hususunda herhangi bir bilgi mevcut değildir.

Cıncıklı Hamam

Sancak Mahallesinde bulunan Sabunhane'nin alt tarafında bulunuyor-muş. Tahminen 1970 yıllarda yıkılmış ve üzerine dükkanlar yapılarak Şire Hali olarak kullanılmaktadır.

*Siz isteyin,
Biz pişirelim!*

*Düğünlere, taziyelere, kokteyllere, okullara ve iş yerlerine
Toplu yemek siparişleriyle hizmetinizdeyiz.*

0342 238 44 49 - 546 443 77 75

Sanayi Mahallesi 60090 Nolu Cadde Marka Fıstıkçılar Sitesi No:5

Şehitkamil / GAZİANTEP

Dilek, şikayet ve önerileriniz için: 0546 443 77 75

birecik üyelerimiz

Atayavuz - Massey Ferguson Bayi

Çiftlik Tarım - Zirai İlaç Bayi

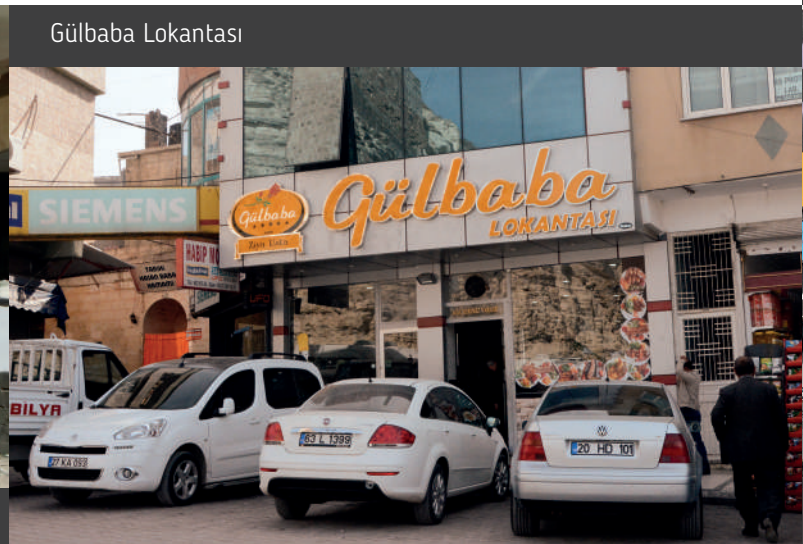
Gençlik Kirtasiye

Gökdoğan Ticaret

Gözde Taşımacılık

Gülbaba Lokantası

Güngör Beton

Gıdam Birtat Yemek

Kıyı Restoran

Lüks Çağdaş Öğrenci Servisleri

Beğir Otel

Havuz Başı Restoran

Bilgin Sigorta

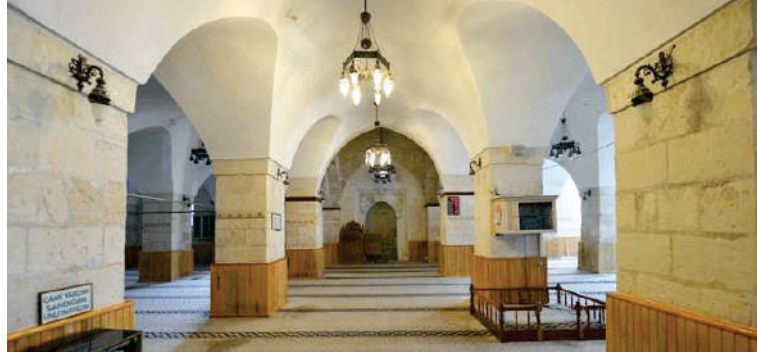

Eren Metal Pen

ulu camii

Yakın zamanda birçok ek yapılan caminin geniş bir avlusu vardır. Güneyde son cemaat yeri ve ibadet mekânı bulunmaktadır. Ana giriş kapısının karşısında avlunun doğusunda zamanında müftülük olarak kullanılan iki katlı yapı boydan boya uzanır. Kuzeyinde depo olarak kullanılan bölüm ve avludan iki basamakla çıkılan abdest bölümleri bulunmaktadır.

Minaresinde kuzeyindeki iki panoda, son cemaat yerinin kapısı ve doğu duvarındaki birer panodan süslemeler bulunmaktadır. Minaresi şerefesinin altında bitkisel bezemeli çini tabaklarla süslüdür.

mahmut paşa camii

Birecik İlçe Merkezinde Yaşar Kemal Caddesindedir. Fırat Nehri Kıyısının doldurulmasından önce nehir kıyısında bulunuyordu. Bazı araştırmacılar 12.yy tarzına sahip olduğunu öne sürer. Tahrip olan bir kitabesinde ise Memluklu Sultanı Melik Eşref Şaban tarafından 1365'te yaptırıldığının yazılı olduğu belirtilmektedir.

19.yüzyılda iki onarım geçiren camiye günümüzde de eklemeler yapıldığı görülmektedir. Kuzey-Güney doğrultusunda düzensiz dikdörtgen planlı caminin ana giriş kapısı yaşar kemal caddesindedir. Kuzey ve doğu cephesinde de birer kapısı vardır. Batı cephesi dışında çevresi yapılaşma nedeniyle dar sokaklarla çevrilidir. Geçirdiği onarımlarla günümüze sağlam olarak ulaşmıştır.

Kurtuluş mahallesi Urfa kapısı yakınındaki Mahmut paşa caminde; biri cami mekanına giriş kapısı üzerinde, diğeri bunun batısındaki ek bölümün kapısı üzerinde olmak üzere iki kitabe bulunmaktadır. Cami mekanına giriş kapısı üzerindeki dört satırlık kitabeler caminin H.981 (M.1573) tarihinde Mahmut paşa tarafından yaptırıldığı yazılıdır. Bunun batısındaki ikinci kitabe, 1952 yılındaki onarım ve ilavelerle ilgilidir. Kibleye paralel iki nefli olan Mahmut Paşa cami dikdörtgen bir plana sahip olup her nef dörder çapraz tonozla örtülüdür. Tonozlar ortada üç bağınsız payeye, yanlarda duvarlara oturmaktadır.

Mahmut Paşa Camii içinden bir görüntü

Taş mihrabın iç kısmı geç zamanlarda fayansla kaplanarak orijinalliğini kaybetmiştir. Balkon şeklindeki minbere duvar kenarından merdivenle çıkılmaktadır. Cami mekanına giriş kapısı üzerinde ahşap müezzin mehfili yer almaktadır. Camiye giriş cephesinin doğu tarafındaki iki çapraz tonozla örtülü bölüm son cemaat yeri olarak inşa edilmiştir. avlu kapısının doğusundaki minare şerefelidir. Bu minare, burmalı silindirik gövdesi itibari ile Birecik Ulu Cami minaresine benzemektedir.

Beger Hotel: İstasyon Mah. Cumhuriyet Cad. No:69 Nizip/G. Antep
tel: +90 342 517 54 50 • gsm: 533 720 60 35 • faks: +90 342 517 54 95

www.begerotel.com

Kıy Restaurant: Saray Yolu Üzeri Karşıyaka Birecik
tel: 0414 651 01 17 • fax: 0414 651 01 18
gsm : 0532 720 60 35

Mehmet GÖKDOĞAN
& Oğulları

Rıhtım Caddesi NO:29 **Birecik**
tel: 0414 **652 11 32** • fax: 0414 652 92 15
gsm: 0532 421 46 98 • 0532 403 58 30 • 0542 511 71 11

KAKTUS MEDYA

